



**Rīgas Atkarības profilakses centra
atskaite par 2006. gadu.**

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
1. Ievads	3
2. Rīgas Atkarības profilakses centra struktūra	5
3. Rīgas Atkarības profilakses centra galvenie pasākumi	6
4. Profilakses darba svarīgākie rezultāti	7
4.1. Darbs Centra filiālēs	7
4.1.1. Novērojumi Rīgas rajonos	8
4.1.2. Individuālais profilaktiskais darbs ar jauniešiem un viņu ģimenēm	11
4.1.3. Diskusiju grupas	16
4.1.4. Dienas centrs riska grupas bērniem	17
4.1.5. Jauno līderu atbalsta programma	18
4.1.6. Psihosociālās korekcijas un atbalsta grupas	21
4.1.7. Supervīzijas uzticības tālruņa darbiniekiem un kabinetu speciālistiem, kas strādā ar klientiem	23
4.2. Izglītojošās programmas	24
4.2.1. Jauno līderu izglītošana	25
4.2.2. Arodskolu skolotāju izglītošana	26
4.2.3. Supervīzijas skolu sociāliem pedagogiem un psihologiem	26
4.2.4. Mājamācības skolotāju izglītošana	26
4.2.5. Probācijas dienesta darbinieku izglītošana	27
4.2.6. Medicīnas darbinieku izglītošana	27
4.2.7. Policijas darbinieku izglītošana	27
4.2.8. Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma „Motivācijas sarunas”	27
4.2.9. Metodiskā apmācība pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	28
4.2.10. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar psihokorekcijas programmu „Riska grupas bērniem”	28
4.2.11. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmām „Paspēlēju un pietiek” un „Pasmēķēju un pietiek”	29
4.2.12. Klubu apsargu izglītošana	29
4.2.13. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”	29
4.2.14. Procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programma sākumskolām „Apdomājies!”	30
4.2.15. Izglītības seminārs ar ASV vieslektoru piedalīšanos „Darbs ar atkarīgiem pusaudžiem”	30
4.2.16. Lekcijas Rīgā	30
4.2.17. Lekcijas ārpus Rīgas	31
4.3. Mācību līdzekļu un informatīvo materiālu veidošana un izdošana	33
4.3.1. Izdotie informatīvie materiāli	33
4.3.2. Izdotie izglītojošie materiāli	33
4.3.3. Izdotie plakāti	34
4.3.4. Reklāmas līdzekļu un priekšmetu izdošana	34
4.4. Sabiedrības izglītošana un informēšana sadarbībā ar masu medijiem	35
4.4.1. Preses relīzes, preses konferences, informācija masu medijiem	35
4.4.2. Raidījumu cikls Latvijas radio 1 un Latvijas radio 4 raidījumā „Uztici savu jautājumu”	35
4.5. Informatīvi konsultatīvais darbs	37
4.5.1. Uzticības tālruņa 7037333 darbība	37
4.5.2. E-konsultēšana	42
4.5.3. Portāls www.narcomania.lv	44
4.6. Alternatīvā profilakse	46
4.6.1. Akcija „Zem viena jumta”	46
4.6.2. Izglītības programmas jauniešiem noslēguma pasākums „Līderu spēles džungļos”	46
4.6.3. Pretnarkotiku nedēļa „Nenodod savu sapni”	47
4.6.4. Vasaras nometne - pārgājiens „Vireši - Valmiera” riska grupas jauniešiem	48
5. Konferences un semināri	50
5.1. Starptautiska konference „Dzīve bez narkotikām”	50
5.2. Informatīvie semināri Centra sadarbības partneriem	50
5.3. Centra darbinieku pusgada plānošanas semināri	51
6. Kvalifikācijas celšana un pieredzes apmaiņa	52
6.1. Centra darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana	52
6.2. Piedalīšanās starptautiskās konferencēs un semināros	53
7. Eiropas Sociālā fonda finansētie projekti	55
7.1. Izglītības programma un apmācība darbam ar bērniem un jauniešiem ar atkarības problēmām un viņu ģimenēm	55
7.2. Atkarības profilakses metodika tiesībaizsardzības un medicīnas darbiniekiem	55
7.3. Nepilngadīgo jauniešu ar sociālās uzvedības novirzēm un atkarības problēmām iekļaušana sabiedrībā	55
8. Sadarbības vērtējums ar citām institūcijām (partneriem)	57

1. Ievads

Rīgas domes Atkarības profilakses centrs (turpmāk – Centrs) tika dibināts 2000.gadā, situācijā, kad Rīgu bija pārņēmusi īsta narkotiku epidēmija - heroīna lietošanas dēļ daudzi jauni cilvēki gāja bojā, inficējās ar HIV/AIDS, sabojāja sev dzīvi. Togad bija populāras arī citas narkotikas, tomēr to sekas vēl nebija tik redzamas. Ar Rīgas pilsētas pašvaldības atbalstu un izpratni, ka tikai lēmumi un komisijas nebūs efektīvas, bet jāveic pasākumu kompleks situācijas uzlabošanai, tika dibināts Rīgas Narkomānijas profilakses centrs.

2005.gadā Centrs ieguva jaunu nosaukumu - Atkarības profilakses centrs, jo reaģējot uz situācijas izmaiņām pilsētā, Centrs veic ne tikai narkomānijas, bet arī alkohola, tabakas, azartspēļu un datoratkarības profilaksi.

2006.gadā savu darbu uzsāka Centra „Dienas centrs riska grupas bērniem”. Dienas centra mērķa grupa ir bērni, pusaudži, kuri dažādu iemeslu dēļ neapmeklē skolu vai kuru aktivitāte dažreiz kļūst traucējoša apkārtējiem, kā arī Rīgas skolu klases, kurās ir izveidojusies konfliktsituācija bērnu savstarpējās attiecībās.

Centrs aktīvi darbojas, lai piesaistītu papildus finansējumu atkarības profilakses veikšanai. 2006.gadā veiksmīgi tika uzsākta 3 Eiropas Savienības fondu finansēto projektu (par kopējo summu 126000 LVL, no kuriem 2006.gadā ir izlietoti 14000 LVL) īstenošana. 2006.gadā realizēti arī 10 Rīgas domes Sabiedriskās kārtības uzturēšanas fonda projekti (par kopējo summu 29500 LVL, daļa šo projektu tiks pabeigta 2007.gada sākumā).

Statistika rāda, ka situācija mainās - heroīna lietošana iet mazumā, toties palielinās jauniešu alkohola lietošana, smēķēšana un eksperimentēšana ar sintētiskajām narkotikām, kā arī pārmērīga aizraušanās ar datoru.

Atkarības profilaksi bieži jauc ar ārstēšanu, piedēvējot profilaksei tikai darbu ar atkarīgajiem. Tomēr svarīgi saprast, ka atkarības profilakse ir pasākumu kopums, kas veicina sabiedrības veselību, iedarbojoties un atkarības cēloņiem, pirms slimības. Profilakse strādā, lai cilvēks nekļūtu atkarīgs, jo apzinātos lietošanas bīstamību un savas izvēles sekas.

Tā kā atkarības cēloņi ir gan vidē - ģimenē, skolā, jauniešu kultūrā, gan jauniešu personībā, attieksmē pret vielu lietošanu, arī iedzimtībā, tad profilaksei jāiedarbojas uz visiem šiem cēloņiem. Pasaulē kā efektīvākā atzīta multidisciplinārā pieeja.

Saskaņā ar nolikumu Centrs veic un koordinē atkarības (tabakas, alkohola, medikamentu, narkotiku, azartspēļu, datorspēļu un interneta atkarību) profilakses darbu Rīgā.

Primārās profilakses pasākumi vairāk vērsti uz jauniešiem, vecākiem. Šie pasākumi ir gan informatīvās kampaņas, gan informatīvie materiāli – bukleti, videofilmas, diskusijas skolām. Šie pasākumi vērsti uz to, lai jaunieši būtu informēti par atkarības vielu un procesu bīstamību, pasākumi domāti jauniešiem, kuri vēl nav saskārušies ar atkarības vielām.

2006.gadā Centrs veidoja kvalitatīvus informatīvi izglītojošus materiālus, kurus skolas saņēma bez maksas Centra pasākumos, diskusijās, lekcijās un apmācībās.

Pēdējo gadu laikā skolas sākušas pierast, ka speciālistu lekcijas vai nodarbības bērniem ir par brīvu un nav nekādu problēmu tās noorganizēt, piezvanot uz Centru.

Sekundārās profilakses pasākumi ir Centra darbs ar jauniešiem, kuri jau eksperimentējuši ar vielām, kā arī darbs ar riska grupu - jauniešiem, kuriem dažādu iemeslu dēļ ir paaugstināts risks kļūt atkarīgiem. Tās ir specifiskas programmas - gan individuāli, gan internātskolās, bērnunamos, grupās, strādājot ar riska faktoru korekciju un savlaicīgu kvalificētas palīdzības sniegšanu.

Terciārā profilakse ir Centra darba daļa, kura tiek veikta samērā nelielā apjomā, jo tas ir darbs ar atkarīgajiem, kuri atveseļojušies, lai no jauna nesāktu lietošanu.

Pašlaik Centram nav pietiekamu resursu, lai lielā apjomā strādātu ar pieaugušajiem, tādēļ lielākā mērķa grupa ir jaunieši, kuriem tiek veikta primārā profilakse.

2006.gadā Centrā strādāja 39 darbinieki, no kuriem 18 strādā konsultāciju kabinetos, 5 dienas centrā. 29 darbiniekiem ir augstākā izglītība, 4 - maģistra grāds un viens darbinieks ir ar zinātņu doktora grādu. Paplašināta bibliotēka un videotēka, kas tagad atrodas pieejamākā vietā skolu speciālistiem - Rīgas centrā.

Četros Rīgas pilsētas rajonos turpina darboties konsultāciju kabineti atkarības jautājumos, lai iedzīvotāji bez maksas varētu saņemt konsultācijas pēc iespējas tuvu dzīvesvietai. Kabinetos strādā kvalificēti speciālisti - psihologi, sociālie pedagogi, sociālie darbinieki, pedagogi.

Centra tuvākās nākotnes perspektīva ir sniegt kvalitatīvus pakalpojumus Rīgas iedzīvotājiem, savlaicīgi reaģējot uz situācijas izmaiņām saistībā ar atkarību izraisošu vielu lietošanas paradumiem.

Tas, ka šobrīd narkotiku lietošanai nav tik traģisku seku kā 2000.gadā, nenozīmē, ka situācija ir mierīga. Tā ir stabilizējusies, bet saistībā ar Latvijas iestāšanos Eiropā, Latvijas robežas kļuvušas atvērtākas, ieplūst jauni narkotiku veidi un lietošanas paradumi.

Latvija ir pieņēmusi Narkotisko un psihotropo vielu atkarības un izplatības ierobežošanas un kontroles valsts programmu 2005.–2008. gadam, kurā būtiska loma paredzēta pašvaldībām, bet finanses profilakses veikšanai valsts līmenī nav iedalītas.

Jādomā kā Rīgas pilsētas pašvaldībai aktualizēt šo jautājumu valsts līmenī, lai iedzīvotājiem būtu iespēja saņemt pēc iespējas labākus pakalpojumus.

Ekonomiski pamatoti ir aprēķini, kas rāda, ka lētāk ir veikt profilaksi, nevis tērēt daudz vairāk līdzekļus atkarības seku - veselības, kriminālo, un citu, likvidēšanai.

2. Rīgas Atkarības profilakses centra struktūra

Rīgas Atkarības profilakses centrā ir sekojošas nodaļas:

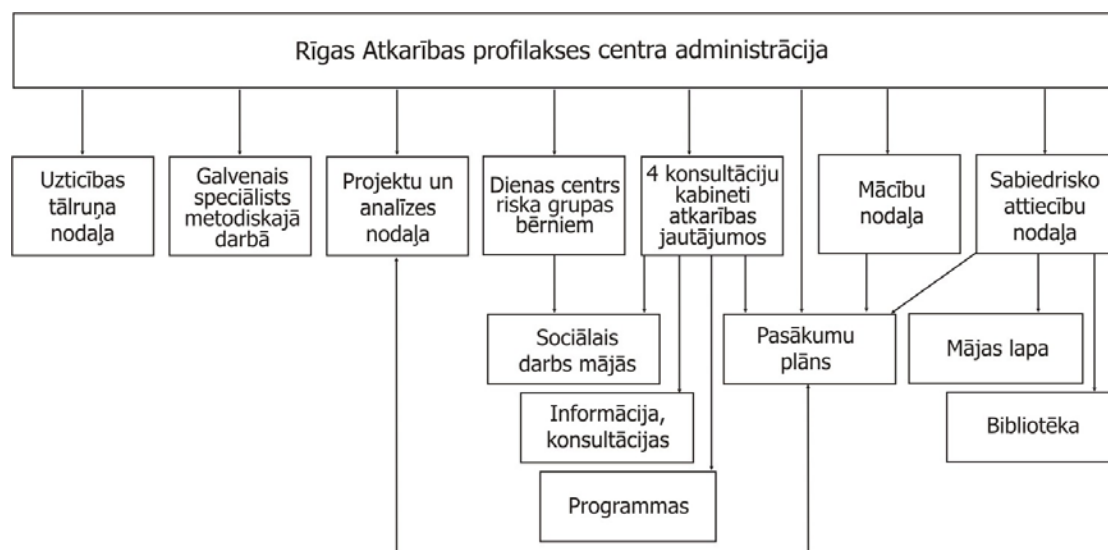
- 4 konsultāciju kabineti
- Dienas centrs riska grupas bērniem
- Mācību nodaļa
- Sabiedrisko attiecību nodaļa
- Uzticības tālruņa nodaļa
- Projektu un analīzes nodaļa
- Personāla nodaļa
- Saimniecības nodaļa

Centra administrācija atrodas Rīgā, Brīvības gatvē 266.

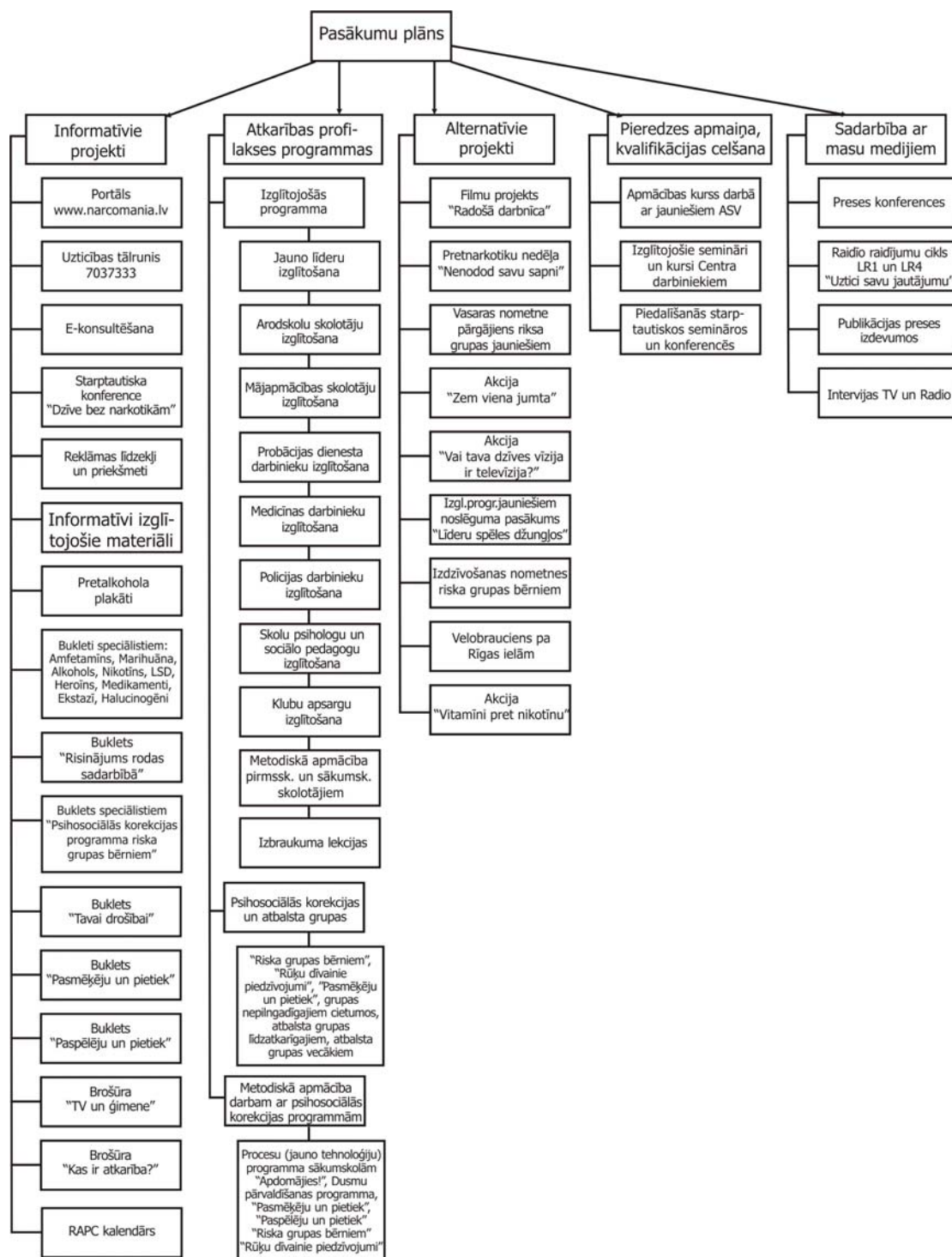
Centra filiāles atrodas:

- Centra rajona un Vidzemes priekšpilsētas apvienotais konsultāciju kabinets- Rīgā, Stabu ielā 15
- Kurzemes rajona un Zemgales priekšpilsētas apvienotais konsultāciju kabinets- Rīgā, Kalnciema ielā 81
- Latgales priekšpilsētas konsultāciju kabinets- Rīgā, Maskavas ielā 285/6
- Ziemeļu rajona konsultāciju kabinets- Rīgā, Aptiekas ielā 7/9

Centra bibliotēka atrodas Rīgā, Baznīcas ielā 19/23. Šajās telpās notiek arī apmācības.



3. Rīgas Atkarības profilakses centra galvenie pasākumi



4. Profilakses darba svarīgākie rezultāti

2006. gadā Centra konsultāciju kabinetos tika strādāts ar 256 individuālajiem klientiem ar atkarības problēmām un 114 ģimenēm, kurās ir atkarības problēmas.

Diskusijās par atkarības profilakses tēmām ir piedalījušies 7993 jaunieši no dažādām Rīgas skolām.

Centra konsultāciju kabinetos (filiālēs) ir sniegtas 1429 konsultācijas, ir bijušas 27 diskusiju grupas, kurās piedalījušies 256 jaunieši.

Gada laikā ir novadītas 27 psihosociālās korekcijas un atbalsta grupas (šādu grupu ilgums ir bijis vidēji 12 nodarbības) un šajās grupās palīdzību saņēmuši 335 cilvēki.

2006. gadā Centra uzticības telefona (7037333) speciālisti ir atbildējuši uz 6144 zvaniem un 1298 e-pasta jautājumiem.

Mācību nodaļas organizētās atkarības profilakses programmās ir izglītoti 456 speciālisti (pedagogi, psihologi, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, policijas darbinieki, mediķi, u.c.), kā arī 127 jaunieši - jaunie skolu līderi.

Kopš 2000. gada ir izglītoti: 1174 jaunie skolu līderi, 957 skolotāji, 161 medicīnas darbinieki, 40 vispārējās prakses ārsti, 258 policijas darbinieki, 19 probācijas dienesta darbinieki, 33 klubu apsargi.

4.1. Darbs Centra filiālēs

Mērķis: Veikt atkarības profilaksi katrā Rīgas rajonā, pēc iespējas sasniedzami iedzīvotājiem, pilnveidojot katra rajona un Rīgas pilsētas atkarības profilakses darbu kopumā.

Profilakses darba mērķis ir novērst psihoaktīvo vielu lietošanas uzsākšanu un jauno tehnoloģiju atkarības veidošanos.

Uzdevumi:

1. Veidot sadarbību ar skolām, skolu sociālajiem pedagogiem, psihologiem, citiem pedagogiem.
2. Organizēt atbalsta grupas sociālā riska grupas bērniem un jauniešiem, un viņu ģimenes locekļiem.
3. Sniegt iedzīvotājiem bezmaksas konsultācijas atkarības jautājumos.
4. Realizēt narkomānijas profilakses sociālpedagoģiskās programmas bērnu namos, "ielas" bērnu centros, internātskolās, pedagoģiskās korekcijas klasēs.
5. Sniegt atbalstu skolu jaunajiem līderiem narkomānijas profilakses projektu realizēšanā skolās.
6. Organizēt izglītības iestāžu audzēkņiem mācību videofilmu skatīšanos un diskusijas, vadīt nodarbības par atkarības tēmām, izmantojot interaktīvās metodes.
7. Plānot, koordinēt, veikt ielu sociālo darbu rajonā/priekšpilsētā.
8. Veidot sadarbību ar citām institūcijām.

Centra filiālēs strādā 16 speciālisti atkarību profilaksē, no kuriem 13 speciālisti ir ar augstāko izglītību. 2 darbinieki mācās augstskolā. 3 darbinieces atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, kur uz viņu prombūtnes laiku ir pieņemti aizvietotāji.

Darba alga ir 240–305 LVL mēnesī. Tā kā speciālistam ar augstāko izglītību, šī nav liela alga, ņemot vērā psiholoģiski sarežģīto darbu ar klientiem, pastāv kadru mainība un daudz prasa speciālistu pastāvīga izglītošana un apmācīšana. Speciālistiem konsultāciju kabinetos ir jāprot atrast kopīga valoda gan ar atkarīgajiem - cilvēkiem, kas lieto narkotikas un alkoholu, gan arī jāprot vadīt diskusijas skolās dažāda vecuma bērniem.

Visi speciālisti ir papildus apmācīti atkarību profilaksē Centrā, kā arī guvuši citu papildus izglītību saistībā ar atkarību profilaksi, kuru Centrs apmaksājis.

Perspektīvā jādoma, kā šos speciālistus motivēt un stimulēt strādāt Centrā ilgstoši, izmantojot savu pieredzi.

4.1.1. Novērojumi Rīgas rajonos

Situācija un tendences

2006. gada raksturīgākās tendences atkarības problēmu izplatībā Rīgas pilsētā:

- problemātiskas datorlietošanas izplatība;
- alkohola un tabakas izstrādājumu pieejamība un lietošana jauniešu vidū;
- atsākusies inhalantu lietošana;
- intereses palielināšanās par cīņu pret atkarības problēmu izplatību no skolu pedagogu un vecāku puses;
- līdzatkarība- biežāk tā ir māte, kura viena audzina bērnu;
- intereses mazināšanās jaunatnes vidū par veselīgu dzīves veidu un sporta nodarbībām kā alternatīvu atkarības vielu lietošanai.

Centra rajons un Vidzemes priekšpilsēta

Rīgas centrs un Vecrīga vienmēr ir bijusi viena no visaktuālākajām pulcēšanās vietām jauniešiem, kas ir cieši saistīta ar narkotisko vielu lietošanu un izplatīšanu. Galvenās pulcēšanās vietas ir Stacijas laukums pie T/C „Origo” (šī vieta kļuva populāra kopš vasaras sākuma), Merķeļa ielas apkaime, Laimas pulkstenis, rajons ap lielveikalu „Galerija Centrs”, Līvu laukums, Krāsotāju iela un Artilērijas iela.

Narkotiku tirdzniecība ir cieši saistīta ar jauniešu nakts izklaides vietām. Tie ir nakts klubi, bāri, kafējnīcas. Nemainīgu popularitāti ieņem klubs La Rocca, Essential, Nautilus, Roxy, Salamandra, Pļava, Saksofons, Depo, Melnā Piekdiena.

Populārākas narkotiskās vielas jauniešu vidū ir extasy, LSD, marihuāna, amfetamīns, un, protams, alkohols. Alkohola lietošana aktuālāka ir vasaras mēnešos, brīvlaikos un brīvdienās. Populārākais dzēriens ir alus.

Smēķētāju skaits pieaug, kā arī pieaug smēķējošo meiteņu skaits. Jauninājums ir ūdenspīpe, kas ir ieņēmusi stabilu vietu „stilīgo,” jauniešu laika pavadīšanā. To ir mēģinājuši gandrīz visi jaunieši sākot no 10 gadu vecuma. Pārsteidzošākais ir tas, ka ūdenspīpes lietošana ir vecāku atbalstīta. Ieteicams uzsākt kampaņu ūdenspīpes antireklāmai.

Datorsalonus ir mazinājusies jauniešu uzturēšanās ārpus Rīgas domes noteiktā salonu apmeklējuma laika, bet nav mazinājusies datoratkarības problēma. Tas ir saistīts ar to, ka sabiedrība ir informēta par šo problēmu un biežāk tiek meklēta palīdzība.

Kurzemes rajons

Kurzemes rajonā ietilpst trīs Rīgas pilsētas daļas: Ilģuciems, Imanta un Bolderāja.

Nelabvēlīga situācija ir radusies Bolderājā, kur dzīvo daudz nelabvēlīgu, maznodrošinātu un atkarībām pakļautu ģimeņu.

Ilģuciemā- kopmītnēs Stūres ielā 2 situācija nav mainījusies: tur pārsvarā izmitinātas nelabvēlīgās un maznodrošinātās ģimenes. Ja sākotnēji šeit pastāvēja alkoholisma problēmas, tad tagad aizvien aktuālāka kļūst narkotiku lietošana pusaudžu un jauniešu vidū. Jo sevišķi bīstami tas ir tādēļ, ka blakus šīm kopmītnēm atrodas b/n "Ilga".

Pusaudži un jaunieši joprojām bieži apmeklē interneta kafējnīcas un klubus. Starp mūsu klientiem ir daudz tādu pusaudžu, kuri, kā liecina izmaiņas viņu uzvedībā, ir atkarīgi no datorspēlēm.

Rajonā nav izteiktu centru, kur pulcētos pusaudžiem un jauniešiem. Problemātiski ir tas, ka pusaudži un jaunieši savācas nelielās grupās. Šādās kompānijās viņi visbiežāk uzsāk lietot narkotikas – parasti marihuānu, tabletes un amfetamīnu, kas bieži tiek lietotas kopā ar alkoholu.

Zemgales priekšpilsēta

Zemgales priekšpilsētā ietilpst trīs Rīgas pilsētas daļas: Āgenskalns, Ziepniekkalns un Zolitūde.

Nelabvēlīga situācija ir radusies Ziepniekkalnā un Zolitūdē. Šajā gadā intensīvāka darbība notika Āgenskalnā.

Visbiežāk pusaudžu un jauniešu vidū lietotā vielas ir amfetamīns un marihuāna. Dažkārt šīs vielas tiek jauktas kopā ar alkoholu. Bieži tiek lietots alkohols arī atsevišķi. Mūsu klientu vidū salīdzinoši ar pagājušo gadu nonāk mazāk heroīna atkarīgo. Pārsvarā heroīna atkarīgie ir klienti, kas jau ilgstoši ir mūsu uzskaitē. Ievērojami ir pieaudzis pusaudžu skaits, kuri pastiprināti ir sākuši lietot alkoholiskos dzērienus.

Joprojām ir daudz pusaudžu, kuri ir aizrāvušies ar datoriem. Visbiežāk spēlē interneta kafējnīcās, līdz ar to neiet uz skolu, tādējādi saasinās problēmas ģimenē.

Raksturīga tendence skolēniem ir - alkoholisko dzērienu lietošana starpbrīžu un stundu laikā.

Ļoti sekmīgi darbojas BJC „Altona”, kur pulcējas dažāda vecuma un interešu bērni. Rajonā nav izteiktu centru, kur pulcētos pusaudžiem un jauniešiem. Brīvā laika pavadīšanas iespējas ir ierobežotas – jaunieši dodas izklaidēties uz pilsētas centru, jo Ziepniekkalnā un Zolitūdē vienīgās izklaides vietas ir interneta kafējnīcas, spēļu zāles un daudzdzīvokļu namu pagrabi.

Latgales priekšpilsēta

Pēc mūsu novērojumiem aktuālākās problēmas jauniešu vidū ir pastiprināta alkohola lietošana un marihuānas smēķēšana. Pēc mūsu klientu teiktā var secināt, ka nakts klubs „Bis Bravo” ir populāra izklaides vieta cilvēkiem, kuri lieto stimulatoru grupas narkotikas, amfetamīnu, kā arī extasy un citas vielas. Var apgalvot, ka bez visa cita šī vieta ir arī visnotaļ krimināla, jo tur notiek dažādi likumpārkāpumi - sākot ar zādzībām un beidzot ar vardarbību.

Maskavas ielā, netālu no mūsu kabineta, atrodas interneta klubs „Hakeris”, kur, pēc klientu teiktā, netiek kontrolēts nepilngadīgo personu uzturēšanās ilgums. Vēlos vakaros tur var novērot daudz jauniešus, kuri ir skaļi, bieži alkohola vai citu vielu reibumā. Protams, arī pa dienu šajā interneta klubā uzturas bērni un jaunieši, kuriem vajadzētu atrasties skolā.

Latgales priekšpilsētas skolas ir aktīvas sadarbībā ar mums- cenšas strādāt ar atkarības profilakses jautājumiem.

Nav novērotas kādas izmaiņas, tā saucamās Maskavas forštates attīstībā – šis rajons joprojām ir raksturojams kā ļoti krimināls, un pēc klientu teiktā, tur joprojām norisinās aktīva narkotisko vielu tirdzniecība.

Ziemeļu rajons

Ziemeļu rajona kabinetā 2006.gada maijā tika izveidota jauna darbinieku komanda. Šā gada laikā esam atjaunojuši sadarbību ar sekojošām institūcijām:

- Ziemeļu rajona Atbalsta nodaļa ģimenēm un bērniem,
- bērnu un jauniešu centrs „Laimīte”,
- Ziemeļu rajona bērnu nams,
- Rajona skolas,
- RPP Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļa,
- Administratīvās komisijas apakškomisija.

Kabinetu apmeklē netālu dzīvojošie jaunieši, kuri te rod iespēju pavadīt brīvo laiku - spēlējot galda spēles, novusu, diskusijās izvirzot savas interesējošās tēmas, par kurām tiek runāts kopā ar kabineta speciālistiem.

Tipiskākās un izplatītākās problēmas Ziemeļu rajonā ir: alkohols, smēķēšana, inhalanti, marihuāna, datorspēles. Tās tiek risinātas veidojot komandas darbu, piesaistot attiecīgos resursus. Skolās apzinātās atkarību problēmas tiek risinātas kopā ar Centra speciālistiem. Tās ir diskusijas, grupu nodarbības, konsultācijas.

Ir informācija no iedzīvotājiem, ka rajonā dažviet ir parādījušies pusaudži, kuri osta līmi, bet pie mums ar šādu problēmu neviens vēl nav griezies. Sadarbībā ar citām institūcijām esam mēģinājuši izveidot komandu, kas palīdzētu jauniešiem nonākt speciālistu redzeslokā.

Ir palielinājies to jauniešu skaits, kas smēķē un lieto alkoholu. Noteikta daļa jauniešu uzskata, ka marihuānas lietošana (zālītes smēķēšana) ir stilīga un nekaitīga. Runājot ar jauniešiem liels uzsvars tiek likts uz atkarību vielu pazīmēm, sekām. Protams, tā kā vecāki aizbildinās ar noslogotību darbos, jauniešos lielu problēmu rada pieklājības un ētikas normu neievērošana attiecībā pret vienaudžiem, skolotājiem, pieaugušajiem. Jauniešos ir neveselīga interese par atkarību izraisošām vielām, kuras var iegādāties daudzās tirdzniecības vietās.

Aktuāla problēma ir datoratkarība, taču pārsvarā vecāki šo atkarību palaiž pašplūsmā, jo neapzinās šīs atkarības iemeslus un sekas. Bērniem un jauniešiem datori ir pieejami mājās, bet laiks ko viņi pavada pie tā netiek kontrolēts. Datoratkarības sākums ir meklējams bērnu pamestībā un vientulībā - gan no vecāku, gan draugu puses.

Smēķēšanas problēmas ir vismaz 80% jauniešu, kas atrodas mūsu uzskaitē. Jauniešus ir grūti motivēt nesmēķēt, jo vairumam vecāki un vecvecāki smēķē. Uzskatām, ka programma „Pasmēķēju un pietiek” palīdz jauniešiem atmest smēķēšanu, ja viņi ir tam motivēti, taču liels darbs tiek ieguldīts, lai šo grupu nokomplektētu.

Ziemeļu rajona darbinieki turpinās un pilnveidos pihosociālās palīdzības darbu savā rajonā, lai mazinātu jauniešu interesi atkarīgu vielu lietošanā.

Secinājumi un vajadzības

- Plānojot profilaktisko darbu svarīgi būtu uzsvērt likt uz sākumskolu profilaksi datoratkarībā - gan diskusijas bērniem, gan (ļoti svarīgi) vecāku sapulces.
- Tā kā ir parādījies jauninājums- ūdenspīpe, kas ir ieņēmis stabilu vietu „stilīgu,, jauniešu laika pavadīšanas raksturojumā, būtu ieteicams uzsākt kampaņu ūdenspīpes antireklāmai. Ūdenspīpi ir mēģinājuši gandrīz visi jaunieši sākot no 10 gadu vecuma. Pārsteidzošākais ir tas, ka ūdenspīpes lietošana tiek atbalstīta no vecāku puses.
- Līdzatkarīgo grupu veiksmīgai turpmākai pastāvēšanai ir nepieciešama aktīvāka informācijas izplatīšana.
- Jauna klientu loka veidošanā svarīgi veicināt sadarbību ar skolu sociālajiem pedagogiem.
- Jāturpina strādāt pie sadarbības veidošanas ar rajonu speciālistiem - skolotājiem, sociālajiem pedagogiem un sociālajiem darbiniekiem, pašvaldības policiju, lai savlaicīgi un pēc iespējas ātri sniegtu palīdzību atkarības jautājumos.

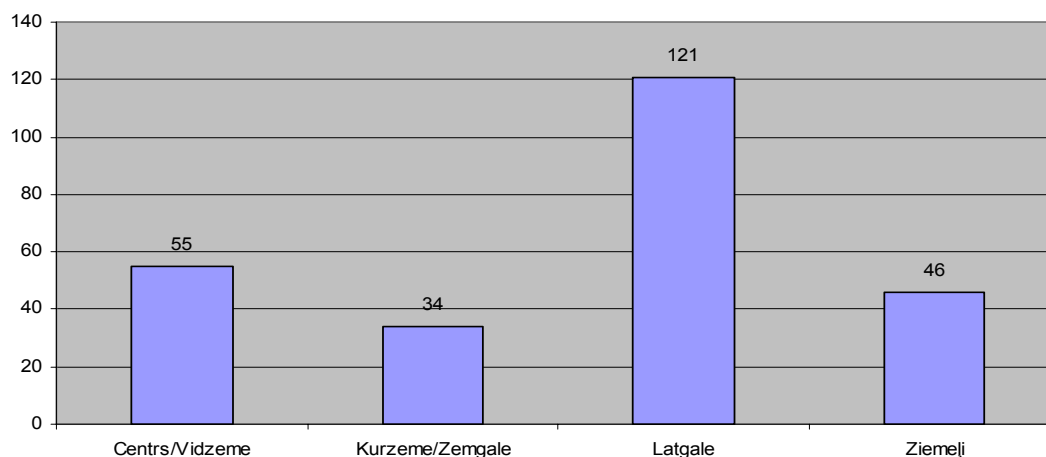
4.1.2. Individuālais profilaktiskais darbs ar jauniešiem un viņu ģimenēm

Kabinetu speciālisti strādā gan individuāli ar klientiem, gan ar viņu ģimenēm.

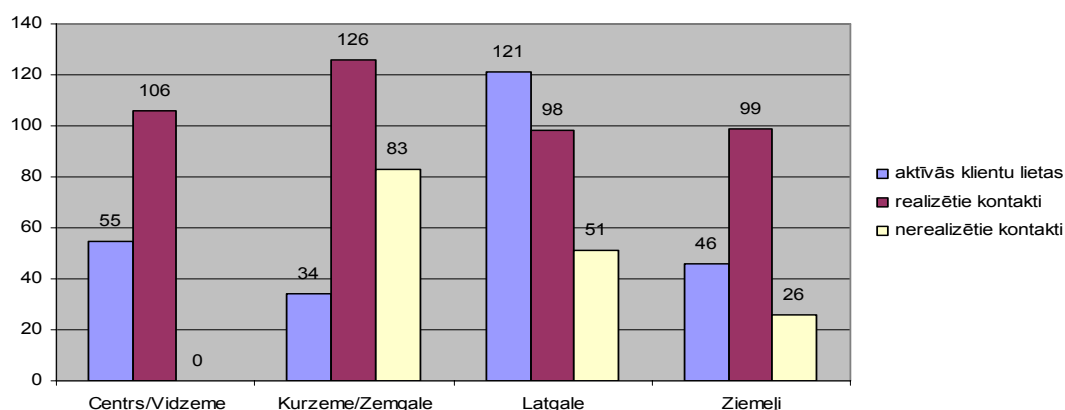
Pavisam Centra konsultāciju kabinetu redzes lokā uz 2006.gada 31.decembri atradās 256 aktīvas klientu lietas un 114 ģimenes.

Pirmreizējie klienti tiek nosūtīti uz konsultācijām no administratīvām komisijām, skolu sociālajiem pedagogiem un psihologiem. Vecāki vēršas pēc palīdzības gan zvanot uz Centra uzticības tālruni, gan sociālajā dienestā, policijā vai citās pašvaldības iestādēs.

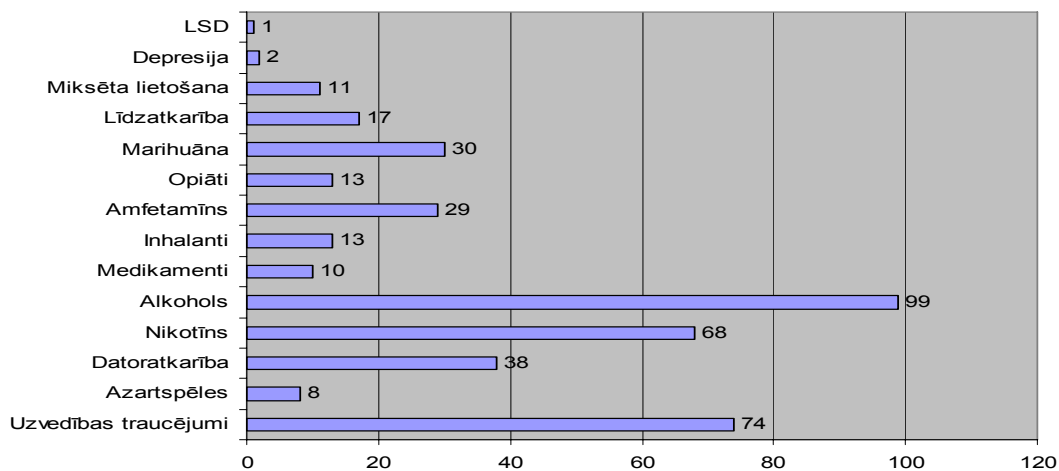
Aktīvās klientu lietas pa rajoniem/priekšpilsētām 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)



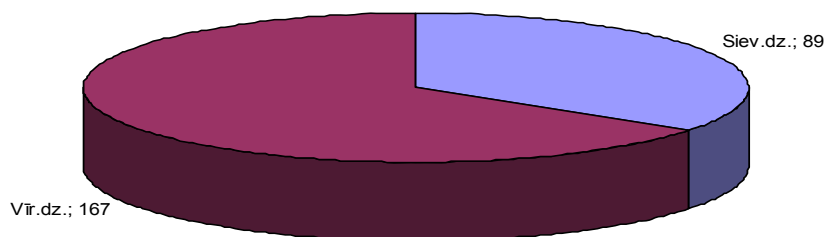
Darbs ar klientiem pa rajoniem/priekšpilsētām 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)



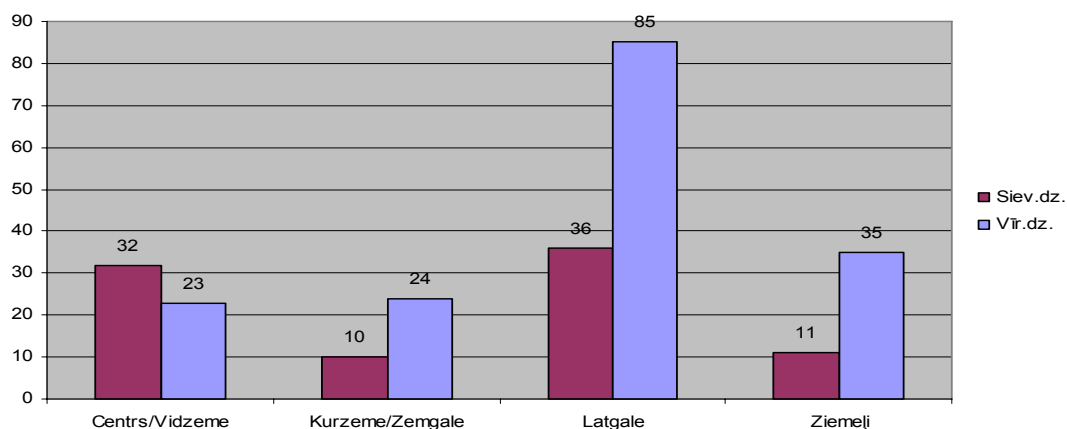
3.zīm. Problēmu loks, ar kurām klienti griežas Centrā
konsultāciju kabinetos 2006.gadā (absolūtos skaitļos)



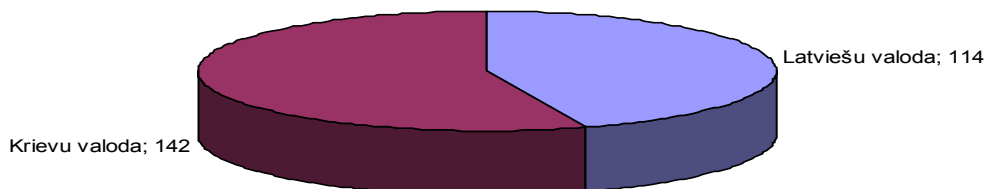
Aktīvo klientu sadalījums pēc dzimuma 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)



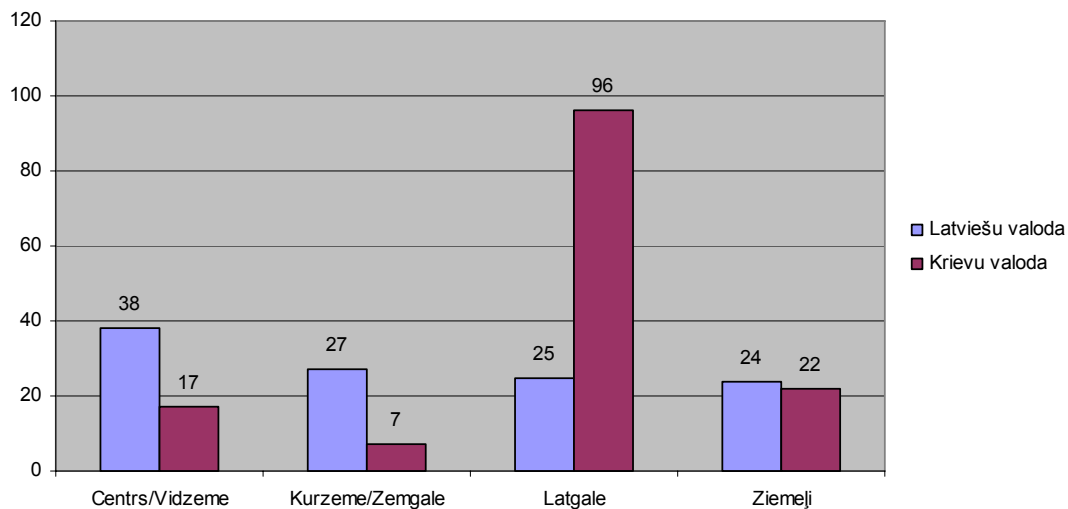
Aktīvo klientu sadalījums pēc dzimuma pa rajoniem/priekšpilsētām
2006.gadā (absolūtos skaitļos)



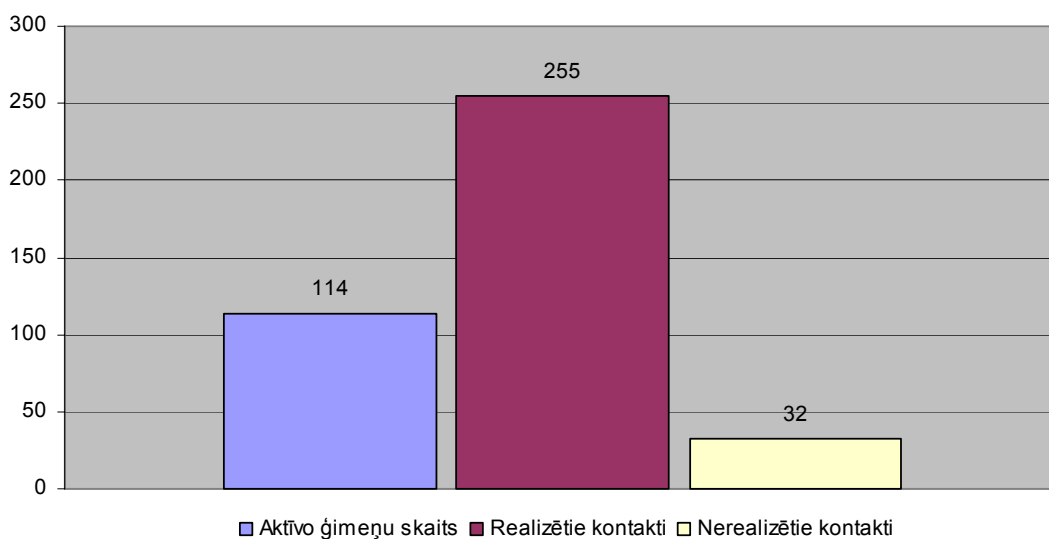
Klientu sadalījums pēc saziņas valodas 2006.gadā
(absolūtie skaitļi)



Klientu sadalījums pēc saziņas valodas pa rajoniem/priekšpilsētām 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)

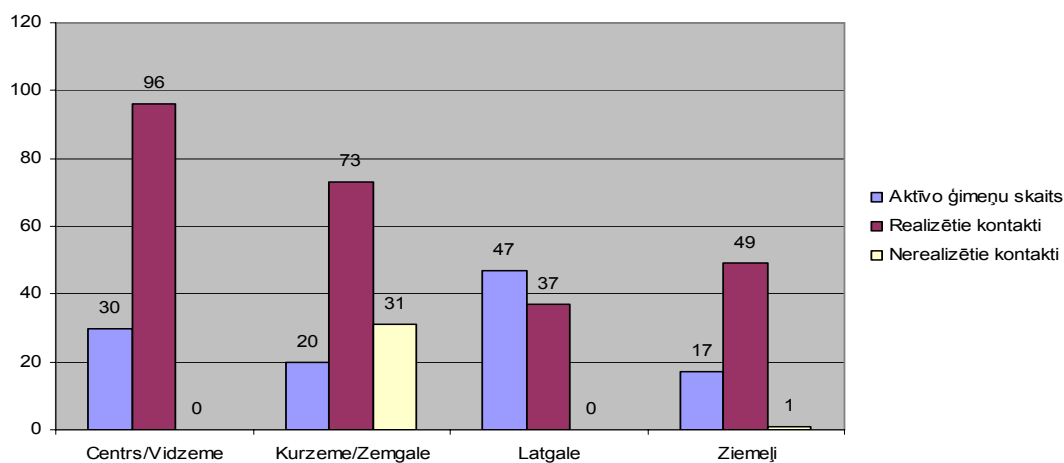


Ģimeņu skaits, ar kurām strādā Centra speciālisti uz 2006.gada decembri
(absolūtos skaitļos)



Mūsu Centra speciālisti velta uzmanību tam, lai vecāki aktīvi iesaistītos bērnu atkarību atpazīšanā un risināšanā. Vecāki tiek motivēti, lai palīdzētu un būtu klāt saviem bērniem viņu atkarību ārstēšanā.

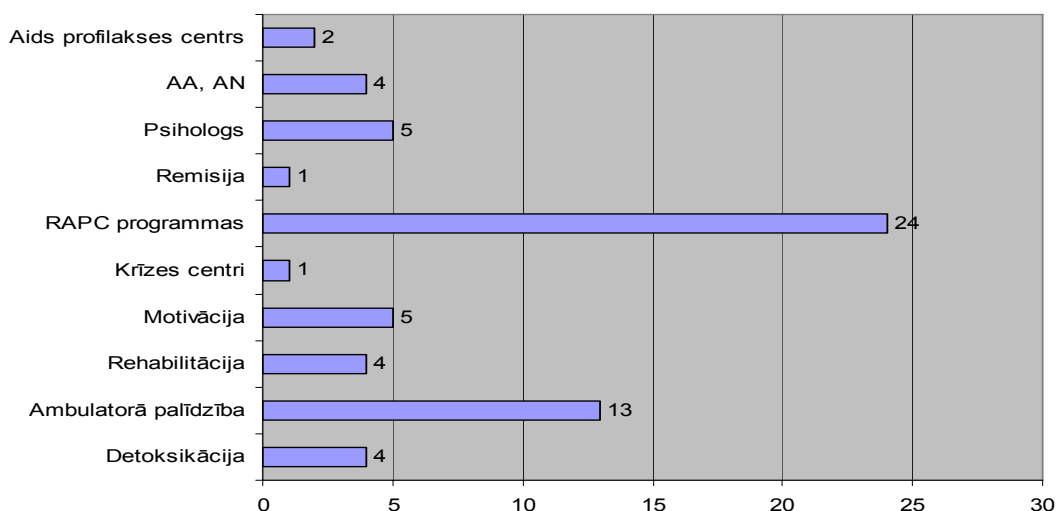
Darbs ar klientu ģimenēm pa rajoniem/priekšpilsētām 2006. gadā
(absolūtos skaitļos)



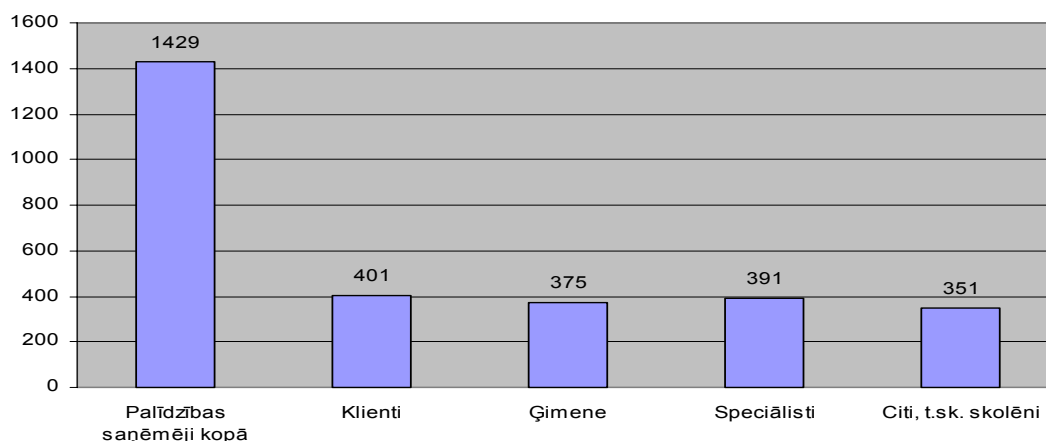
Šajā gadā daudz ģimenes pašas ir atradušas ceļu pie mums. Informāciju par Centru guvušas bērna skolā. Daļa no ģimenēm pie mums griežas tad, kad problēmas vēl tikai sākas, tomēr lielākā daļa - kad situācija ģimenē jau kļuvusi ļoti smaga un nepanesama.

Pārrunās ļoti daudz nākas runāt par attiecībām ģimenē - par atbildības sadalīšanu un uzņemšanos, konfliktu risināšanu. Daudzās ģimenēs radušies konflikti pēc tam, kad tēva vietu ieņēmis patēvs vai māte viena audzina bērnus. Ļoti grūti panākt, ka vecāki sāk strādāt ar sevi, atzīst savas problēmas, jo parasti par problēmas sakni tiek uzskatīts tikai bērns. Daudzi vecāki arī paši nāk no atkarīgām ģimenēm vai paši lieto alkoholu.

Speciālistu intervences rezultāti pēc sniegtās palīdzības veida 2006. gadā
(absolūtos skaitļos)



Sniegto konsultāciju sadalījums 2006.gadā (absolūtos skaitļos)



2006.gadā novērota pozitīva tendence - klienti kļuvuši motivētāki. Daudz apmeklētāji nāk ar konkrētu problēmu un vēlas saņemt ieteikumus, kā var ārstēties un kur turpināt atveseļošanos.

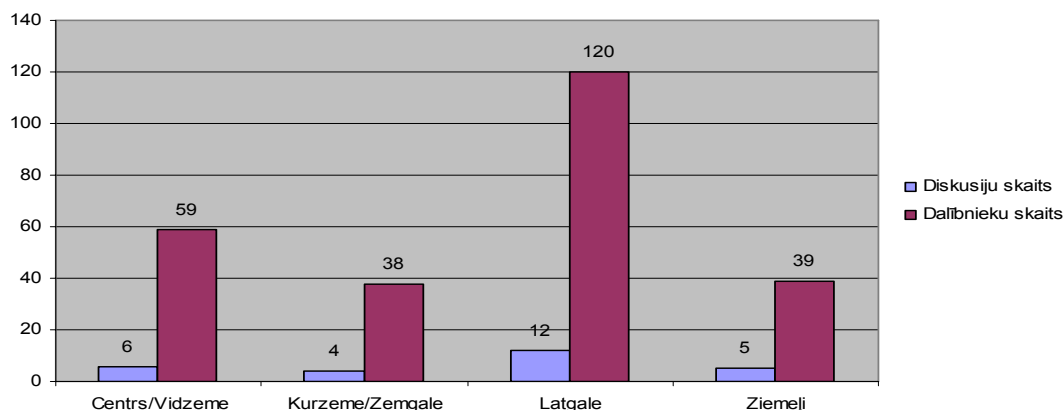
Aktivizējušies arī dažādās iestādēs strādājošie speciālisti (t.sk. skolas) - zvana, apmeklē kabinetus, interesējas par palīdzības iespējām saviem klientiem vai skolēniem.

4.1.3. Diskusiju grupas

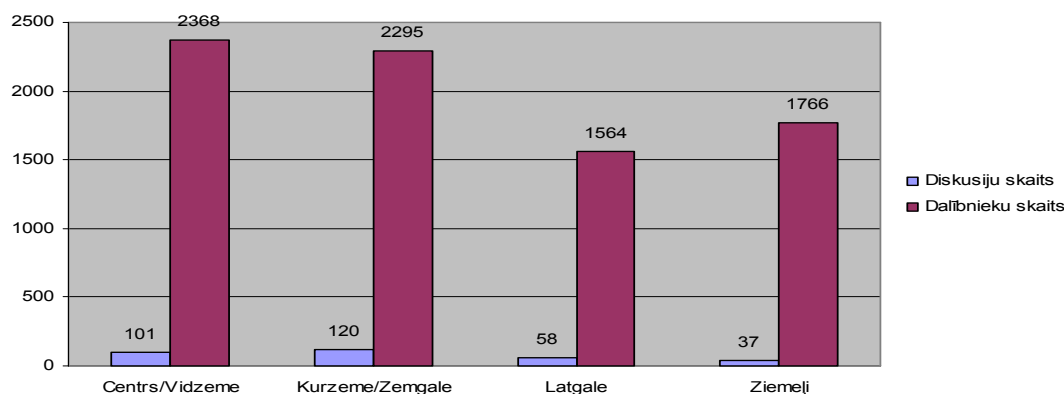
Diskusijas notika ar 4.-10. klašu audzēkņiem. Tās lielākoties notiek akciju un projektu ietvaros. Piemēram, akcijas „Vai tava dzīves vīzija ir televīzija?“, zīmēšanas konkursa „Uzzīmē veselīgu pasauli”, zināšanu konkursa „100 jautājumi par atkarību” ietvaros. Līdz ar to šādas akcijas noteikti ir nepieciešams turpināt.

Liela interese bija arī par Centra speciālistu piedalīšanos vecāku sapulcēs.

Diskusiju grupas kabinetā 2006.gadā (absolūtos skaitļos)



Atkarības profilakses darbs diskusiju grupās citās iestādēs 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)



Skolas izrāda lielu interesi diskusiju organizēšanā. Interesējošās tēmas ir - smēķēšana, datoratkarība, kā arī TV atkarība. Vēl joprojām dažām skolām ir vēlēšanās, lai mēs stāstītu un parādītu kaut ko briesmīgu un šausminošu par atkarības sekām uz cilvēku, taču arvien vairāk skolotāju izprot, ka ar iebiedēšanu rezultātu nevar panākt.

4.1.4. Dienas centrs riska grupas bērniem

2006.gada 1.septembrī savu darbu sāka Rīgas Atkarības profilakses centra Dienas centrs riska grupas bērniem (turpmāk – Dienas centrs).

Dienas centra uzdevums ir piesaistīt bērnus un pusaudžus, kuri dažādu iemeslu dēļ neapmeklē skolu, ieinteresēt viņus sadarboties ar Dienas centru, apzināt konkrēto bērnu stāvokli - garīgo, sociālo un intelektuālo, un sekojoši censties motivēt viņus atgriezties skolā.

Līdz šim veikts sekojošs darbs Dienas centra teorētiskās bāzes sagatavošanā:

- izveidota psiholoģiskā darba programma un vingrinājumu kopums darbam individuāli un grupā;
- izveidota kopējā darba shēma, kas paredz dažādu komponentu mijiedarbību – „Dzīves skola”, „Kultūras izglītība”, „Izglītības līmeņa koriģēšana”;
- Dienas centra darbinieki devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Zviedriju, Stokholmā apmeklējot sociāli – izglītojošā darba projektu „Fryshuset”;
- turpinās situācijas izpēti Rīgas pilsētā.

Līdz šim veikta sekojoša praktiskā darba daļa:

- sāka sadarbībā ar atsevišķām Rīgas skolām - bērnu apzināšana, kuri neapmeklē skolu;
- sastādīts bērnu saraksts, vecumā 14 – 17 gadi, kuri skolu šajā mācību gadā ir apmeklējuši epizodiski vai nav apmeklējuši nemaz;
- uzsākta bērnu vecāku informēšana par iespēju sadarboties ar Dienas centru, sāka bērnu apsekošana.

Problēmas:

- ziņas par bērniem, kas neapmeklē skolu var iegūt tikai pateicoties iepriekšējai sadarbībai un labām attiecībām ar skolu un skolas sociālo pedagogu;
- vecāku atsaucība ir zema. No vairāk kā desmit aptaujātajām ģimenēm, tikai viena izteica gatavību sadarboties, divos gadījumos saruna atlikta uz laiku pēc Jaunā gada, pārējos gadījumos sadarbības iespējas noraidītas, pie tam – krietni kategoriskā tonī. Daļa vecāku nevēlas vispār runāt, daļa runā agresīvi. Iespējamais skaidrojums – šie vecāki jau ilgu laiku ir cīnījušies ar savu situāciju un ir jau saguruši no tās, kļuvuši neticīgi;
- divdomīgs ir arī jautājums par datu iegūšanu – daļa vecāku bija neapmierināti, ka skola ir sniegusi ziņas par bērna dzīvesvietu un tālruņa numurus. Dienas centra piederība pie Pašvaldības iestādes netika uztverts kā attaisnojošs iemesls.
- vecāki kļūst tramīgi un sanervozējas izdzirdot mūsu iestādes pilno nosaukumu – Rīgas Atkarības profilakses centrs. Var izteikt ticamu pieņēmumu, ka viņi reaģē uz vārdu „atkarības”, un faktiski tālākajā sarunā ir grūti pārliecināt, ka mūs interesē citi jautājumi attiecībā pret bērnu – uzvedība, sekmes, brīvā laika pavadīšana.

Secinājumi un ieteikumi:

- Rīgas skolās sociālā pedagoga pārvaldījumā atrodas biezas mapes ar skolu neapmeklējošo bērnu sarakstiem. Mazākās skolās centīgākie sociālie pedagogi šos bērnus arī pazīst, ir apsekojuši un spēj izteikt vērtīgus komentārus par šo bērnu stāvokli. Sekojoši – tāvad šai informācijai ir jābūt pieejamai arī Izglītības, jaunatnes lietu un sporta departamentā.
- Būtu vēlams, ka attiecīgo bērnu uz Dienas centru nosūta kāda iestāde - vai nu Izglītības, jaunatnes lietu un sporta departaments vai pati skola. Respektīvi – izveidot oficiālu sadarbību uz līguma pamata ar skolām un/vai skolu valdi, kas nosūtītu bērnu uz Dienas centru. Pretējā gadījumā mums trūkst argumentu kamdēļ ģimenei būtu vismaz jāaprunājas un jāuzklausa mūs.
- Mūsu tālākajai darbībai ir jāiegūst juridiska bāze – uz kāda pamata mēs varam aicināt uz sadarbību bērnus un viņu vecākus.
- Noslēgt sadarbības līgumu ar kādu konkrētu Rīgas skolu (piemēram - Rīgas Ezerkrasta vidusskolu), par to, ka skola deleģē mums tiesības apsekot un iesaistīt Dienas centra darbībā tos bērnus un pusaudžus, kuri neapmeklē skolu.
- Jānoslēdz sadarbības līgums ar Skolu valdi par skolu neapmeklējošu bērnu nosūtīšanu uz Dienas centru.

Rīgas pilsētā ir daudz bērnu, kuri dažādu apstākļu neapmeklē skolu, tas nozīmē, ka principā būtu liels pieprasījums pēc mūsu Centra piedāvātajiem pakalpojumiem, taču mums ir nepieciešams Rīgas pilsētas un skolu atbalsts darba uzsākšanai.

4.1.5. Jauno līderu atbalsta programma

Šī programma nodrošina aktīvāko jauniešu - vienaudžu izglītotāju darbošanos atkarības profilaksē. Jaunieši pēc pamatprogrammas apgūšanas brīvprātīgi darbojas skolās, vadot nodarbības jaunāka vecuma bērniem, kā arī veido jauniešiem un sabiedrībai nozīmīgas akcijas pret atkarību.

Līderu izbraiduma seminārs - nometne

Jaunieši „Līderu klubīnā” darbojas visu gadu, vadot nodarbības skolās, organizējot alternatīvos profilakses pasākumus. Tādēļ aktīvākajiem jauniešiem, kas darbojas „Līderu klubīnā”, tiek organizēts izbraiduma seminārs. 2006. gada oktobrī tika novadīta nometne “Izbraiduma seminārs Līderu klubīnam” Ķekavas pagasta viesu namā „Kāli”. Nometnes dalībnieki bija 20 aktīvākie līderi, kuri nometnē novērtēja iepriekš realizētos projektus un plānoja savu turpmāko darbību.

Nometnes laikā izveidotais Centra līderu plānotā nolikuma pamattēzes:

Nosaukums: RAPC līderi.

Mērķis. Informēt jauniešus par atkarību izraisošo vielu negatīvo ietekmi, piedāvājot alternatīvas un propagandējot veselīgu dzīvesveidu ar atraktīvu un netradicionālu pieeju.

Uzdevumi:

1. Apzināt jauniešu attieksmi pret atkarību izraisošām vielām.
2. Izmantojot iegūto informāciju, veicinošus pasākumus.
3. Balstoties uz profilakses mērķiem, nodrošināt informācijas apriti jauniešu vidū.

Biedru statuss - Par RAPC līderu biedru tiek uzskatīts jauniešs, kurš ir saņēmis sertifikātu par jauno līderu apmācības programmas kursu, ir sasniedzis 14 gadu vecumu un līdzdarbojas Centra projektos.

Dalībnieku uzņemšana - RAPC līderu biedra kandidāts iesniedz rakstisku iesniegumu par uzņemšanas biedra statusā.

Plānotās aktivitātes:

- Reizi nedēļā rajonu sanāksmes.
- Reizi mēnesī kopsapulce Rīgā, Brīvības gatvē 266.
- Gada laikā realizēt vienu „lielo” kopīgo projektu + 1 - 2 nelieli katra rajona projekti. Paši līderi veido savu projektu vizuālo reklāmu (krekliņi, nozīmītes u.c.)

Līderu klubīnā jeb RAPC līderi

Nodarbību skaits 2006.gadā				
	Pārdaugavas konsultāciju kabinetā	Centra/Vidzemes konsultāciju kabinetā	Ziemeļu konsultāciju kabinetā	Latgales konsultāciju kabinetā
Janvāris	5	3	4	4
Februāris	4	5	4	4
Marts	4	5	4	-
Aprīlis	4	4	4	-
Maijs	6	4	4	-
Jūnijs	4	-	4	-
Jūlijs	-	-	-	-
Augusts	-	-	-	-
Septembris	4	4	3	-
Oktobris	4	5	3	-
Novembris	4	4	2	-
Decembris	4	4	3	2
Kopā	43	38	35	10

Līderu klubīnā ik nedēļu notiek profilakses pasākumu plānošana. Jaunieši plānoto realizēja Rīgas pilsētas skolās, izglītojot vienaudžus atkarības jautājumos.

Svarīgs jauno līderu uzdevums ir mudināt bērnus un pusaudžus brīvo laiku pavadīt veselīgi, bez apreibinošu vielu lietošanas, izvēloties alternatīvus izklaides veidus.

Iesaistot Līderu klubīna biedrus, realizēti trīs nozīmīgi projekti:

1. „Vitamīni pret nikotīnu”.

Mērķis: Pievērst uzmanību smēķēšanas problēmai un piedāvāt alternatīvas.

Uzdevumi:

- Aicināt cilvēkus pievērsties veselīgam dzīvesveidam;
- Pievērst uzmanību smēķēšanas nelabvēlīgajai ietekmei uz cilvēka organismu.

Projekta apraksts:

1. un 2. februārī trīsdesmit jaunieši, ģērbusies akcijas kreklos, ar speciāli izveidotām somām, pilnas ar burkāniem, piedāvāja smēķējošiem jauniešiem, garāmgājējiem apmainīt burkānus pret cigaretēm. Smēķētāji, kuri bija gatavi mainīt cigarešu paciņu pret burkānu, tika piedāvāta iespēja apmeklēt bezmaksas akcijas noslēguma pasākumu Daugavas stadionā. Tāpat arī uz ielas sastaptiem jauniešiem, smēķētājiem tika sniegta informācija par Centra atbalsta grupu „Pasmēķēju un pietiek.”

Akcijas noslēguma pasākums notika 3. februārī Daugavas stadiona slidotavā, kurā dalībniekiem tika piedāvāta iespēja slidot (bezmaksas), satīties ar pazīstamiem sportistiem, piedalīties dažādos konkursos un saņemt jaukas balvas. Akcijas noslēgumā visas savāktās cigarešu paciņas tika kopīgi sadedzinātas. Pasākumu iespējams atkārtot vairākkārtīgi neieguldot tik daudz līdzekļus.

2. Projekts „Labirints” Jelgavā.

Iepriekšējā gadā izstrādātais projekts kopā ar jauniešiem viesojās Jelgavā.

3. Projekts „Nenodod savu sapni”.

Tas tika realizēts pretnarkotiku nedēļas laikā - no 12. jūnija līdz 16.jūnijam Esplanāde, pie Raiņa pieminekļa. Tas bija kā informatīvi izklaidējošs objekts, kur iepriekšējā gadā izstrādātais „Labirints” tika papildināts un uzlabots. To apmeklēja aptuveni 800 dalībnieki.

Filmu projekts „Radošā darbnīca”

2006.gada 17.martā darbu sāka filmu projekts „Radošā darbnīca”, kuras mērķis ir piedāvāt jauniešiem alternatīvu brīvā laika pavadīšanas veidu, kā arī apmācīt jauniešus filmu veidošanā.

Līdz 2006.gada beigām:

1. tika pabeigtas 2 filmas: līderu izglītības programmas noslēguma pasākums „Līderu spēles 2005” (filmas ilgums - 00:04:37) un „Izvēle tavās rokās - smēķēt

vai nesmēķēt” (filmas ilgums - 00:15:17), kuru paredzēts rādīt skolu jauniešiem pirms diskusijām par smēķēšanas kaitīgumu;

2. tika nofilmēti un sākti montēt pretnarkotiku nedēļas pasākumi, līderu izglītības programmas noslēguma pasākums „Līderu spēles džungļos 2006” un hip - hop mākslinieka Andrē klips dziesmai „www.narcomania.lv”.

Jaunieši filmē un montē arī savus individuālos projektus.



4.1.6. Psihosociālās korekcijas un atbalsta grupas

Grupas nosaukums	Programmas ilgums	Grupu skaits	Nodarbību skaits grupai	Kopējais nodarbību skaits	Kopējais dalībnieku skaits
„Riska grupas bērniem”	2 – 4 mēneši	12	8 – 18	115	126
“Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	3 mēneši	7	7 – 13	55	124
“Pasmēķēju un pietiek!”	2 – 4 mēneši	2	14 – 17	31	24
Psihosociālās korekcijas grupa nepilngadīgajiem cietumos	2 – 5 mēneši	2	8 – 18	26	19
Atbalsta grupa līdzatkarīgajiem	5 – 6 mēneši	3	18 – 22	78	34
Atbalsta grupa vecākiem	4 mēneši	1	12	12	8
				Kopā	335

2006.gadā ir pārstrādātas un kvalitatīvi uzlabotas vairākas psihosociālās korekcijas programmas: “Rūķu dīvainie piedzīvojumi”, “Programma riska grupas bērniem”, “Pasmēķēju un pietiek!”, “Paspēlēju un pietiek!”, “Jauno līderu izglītība atkarības profilaksē”.

Ir izstrādātas jaunas programmas: psihosociālā korekcijas programma agresīviem bērniem “Dusmu pārvaldīšanas programma” un programma “Atbalsta grupa vecākiem”.

Izvērtējot Centra psihosociālās korekcijas grupu darbu 2006. gadā, var secināt, ka:

Vispopulārākās grupas, vislielākais pieprasījums ir bijis tieši par atkarības profilakses programmām „Rūķu dīvainie piedzīvojumi” un „Programma riska grupas bērniem” pirmsskolas vecuma bērniem un sākumskolas vecuma bērniem. Līdz ar to, iespējams, var izdarīt secinājumu, ka pedagogu vidū ir pieaugusi izpratne par atkarības profilakses nozīmi un iespējām. Līdz ar to tiek pieaicināti Centra speciālisti, kuri ir apmācīti strādāt ar šīm programmām. Joprojām ļoti liela interese ir par programmām „Pasmēķēju un pietiek!” un „Paspēlēju un pietiek!” skolās. Skolās strādājošie speciālisti gaida, ka Centra speciālisti spēs motivēt un mainīt skolēnu uzvedību, ieraugot bērnus pirmo reizi.

Sadarbojoties ar skolās strādājošiem speciālistiem, kā aktuāla problēma arvien biežāk tiek minēta bērnu agresivitāte, nespēja kontrolēt savu uzvedību, kas ar laiku pāraug arī atkarības vielu lietošanas epizodēs. Tādēļ Centrs šogad izstrādāja programmu, kuras ietvaros vairāk tiek strādāts ar bērniem un jauniešiem, kuriem ir disciplīnas problēmas. Sākot ar oktobri šī programma tika realizēta divās Rīgas skolās, četrās grupās. Precīzākus rezultātus par programmas ietekmi un noderīgumu skolās varēt redzēt 2007.gada sākumā, kad būs pagājuši vairāki mēneši kopš programmas uzsākšanas.

Līdztekus darbam ar bērniem, 2006.gadā ir bijis ļoti aktīvs darbs arī ar vecākiem, realizējot atkarības profilakses pasākumus. Oktobrī sāka darboties atbalsta grupa vecākiem. Programmas ietvaros pēc palīdzības ir griezušies aptuveni 8 vecāki pirmajos 3 mēnešos. Šis skaitlis vērtējams kā pozitīvs un atbilstošs, ņemot vērā, ka programma ir jauna un arī vecākos joprojām ir vērojama pretestība pašiem mainīt savu uzvedību. Sākot apmeklēt programmu, visiem vecākiem ir viens pasūtījums: izmainīt bērnu uzvedību, tādu kādu to vēlas vecāki. Novērojot vecāku uzvedības izmaiņu dinamiku, var teikt, ka jau pēc 4 nodarbību apmeklējuma vecāki sāk arvien vairāk saskatīt savas uzvedības ietekmi uz situācijas rašanos un tālāku problēmas risināšanu.

Visu gadu aktīvi ir darbojušās arī Līdzatkarīgo grupas. Gada otrajā pusē tika atvērta vēl viena atbalsta grupa līdzatkarīgajiem. Novērojot kopīgās tendences un interesi skolās par līdzatkarīgo grupu, varētu teikt, ka arī šajā jomā ir vērojamas izmaiņas, proti, cilvēki sāk arvien vairāk atpazīt līdzatkarību un nepieciešamību pēc palīdzības.

Atbalsta grupas Ilģuciema cietumā

Ilģuciema sieviešu cietumā atbalsta programma notiek jau otro gadu. Šo divu gadu laikā ar pastāvīgajiem dalībniekiem ir izveidojies ļoti labs kontakts, ir iegūta viņu uzticība. Tie, kuri ir aizgājuši no grupas šo divu gadu laikā, jo ir atbrīvoti, turpina

sadarbību ar mums arī ārpus cietuma, nākot uz kabinetu, kur saņem gan informāciju, gan psiholoģisko atbalstu.

4.1.7. Supervīzijas uzticības tālruņa darbiniekiem un kabinetu speciālistiem, kas strādā ar klientiem

Lai nodrošinātu darbinieku noturību pret stresa situācijām darbā un profesionālu izdegšanu, Rīgas domes Labklājības departaments ir sniedzis 8 supervīzijas Centra darbiniekiem.

4.2. Izglītojošās programmas

Speciālistu izglītošana ir svarīga Centra darba prioritāte.

Tieši skolotāji, sociālie pedagogi, psihologi, policijas darbinieki un mediķi bieži vien ir pirmie, kas sastopas ar lietošanas gadījumiem jauniešu vidē.

Tādēļ ir īpaši svarīgi, lai viņiem būtu nepieciešamās teorētiskās un praktiskās zināšanas jautājumos par atkarību.

No 2000. - 2006.gadam Centra programmas ir pabeiguši un saņēmuši sertifikātus: 1174 jaunie skolu līderi, 957 skolotāji, 161 medicīnas darbinieks, 40 vispārējās prakses ārsti, 258 policijas darbinieki, 19 probācijas dienesta darbinieki, 33 klubu apsargi.

Metodisko apmācību patstāvīgam darbam ar Centra izstrādātajām programmām ir saņēmuši 456 speciālisti (pedagogi, sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, psihologi, bērnu namu audzinātāji utt.).

2006.gadā:

Nr. p/k	Apmācību programmas	Grupu skaits	Dalībnieku skaits
1.	Jauno līderu izglītības programma atkarības profilaksē	12	127
2.	Izglītības programma arodskolu skolotājiem	1	14
3.	Supervīzijas sociāliem pedagogiem un psihologiem	1	4
4.	Izglītības programma medicīnas darbiniekiem	3	48
5.	Izglītības programma atkarības profilaksē probācijas dienesta darbiniekiem	1	19
6.	Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma „Motivācijas sarunas”	4	72
7.	Izglītības programma policijas darbiniekiem	1	13
8.	Mājas apmācības skolotāju izglītošana	1	14
9.	Izglītības programma atkarības profilaksē klubu apsargiem	2	33
10.	Metodiskā apmācība sākumskolas pedagogiem, sociāliem pedagogiem un psihologiem darbam ar atkarības profilakses programmu „Procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programma sākumskolām „Apdomājies!”	2	29
11.	Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”	2	31
12.	Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmām „Pasmēķēju un pietiek” un „Paspēlēju un pietiek”	3	37
13.	Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Riska grupas bērniem”	2	29

14.	Metodiskā apmācība pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”	3	51
15.	Izglītības seminārs ar ASV vieslektoru piedalīšanos „Darbs ar atkarīgiem pusaudžiem”	1	62
Kopā		39	583

4.2.1. Jauno līderu izglītošana

30 stundu programmu kopumā sekmīgi apguva 127 skolu jaunie līderi, saņemot sertifikātu.

Profilakses sekmīgai realizācijai nepietiek tikai ar vecāku, skolotāju, mediķu un policijas darbinieku aktivitātēm, ir nepieciešams pašu jauniešu ieguldījums. Jaunieši savu vienaudžu domās, attieksmē, nostājā ieklausās vairāk nekā pieaugušajos. Tādējādi vienaudži ir tie, kuri, paužot savu negatīvo attieksmi pret atkarību izraisošajām vielām, var veicināt veselīga dzīvesveida izvēli savā skolā, klasē.

Šīs programmas ietvaros jauniešiem ir iespēja apgūt un nostiprināt zināšanas par atkarību izraisošo vielu un procesu negatīvo ietekmi, labāk saprast, kādēļ tad cilvēki pievēršas atkarības vielām un procesiem, veselīgas personības veidošanās procesu, kā arī apgūt dažādas dzīves prasmes. Atkarības profilaksē tiek īpaši akcentēta izvēles iespēja stresa un konflikta situācijās, kā arī pozitīvas saskarsmes un veselīgas pašcieņas veidošana, kā arī spēja elastīgāk pieņemt savus un apkārtējo uzskatus, veidojot uz sadarbību un līdzaspastāvēšanu vērstu dialogu.

Pirmo gadu programmas ietvaros jaunieši tika apmācīti arī rakstīt projektus. Apmācību noslēgumā no 12 jauniešu grupām tika iesniegti 20 projekti, no kuriem 16 projektus paši jaunieši realizēs 2007.gadā. projektu rakstīšana bija novitāte gan pašiem jauniešiem, gan arī grupas vadītājiem. Projektu rakstīšanas procesā bija vērojams, ka jaunieši reālāk sāk skatīties uz savām iespējām, kā arī apkārtējās vides iespējām, un labāk sāk izprast atkarības profilakses būtību, kā arī to, kādas aktivitātes un zināšanu līmenis ir nepieciešams no pašiem jauniešiem.

Apmācības notika sadarbībā ar V. Zālīša pamatskolu, Ilģuciema vidusskolu, Rīgas 15. vidusskolu un Rīgas 38.vidusskolu.

Secinājumi un ieteikumi

Programmas nozīmīgums ir faktā, ka gandrīz katrs jauniešis apmācības procesā ir kaut ko ieguvis tieši sev, personīgi.

Jaunieši, kuri pilnībā apguva programmu, ir gandarīti par iegūto – to atspoguļo novērtējuma anketas un individuālās sarunas ar jaunajiem līderiem. Jauniešiem svarīga ir iespēja turpmāk darboties Līderu klubīnā, īstenojot radošās idejas dzīvē. Kā arī jauniešiem ir svarīgi, ka viņiem tiek saglabāta iespēja izteikt savu viedokli un netikt nosodītiem par to, un ir liela interese izteikt savu viedokli un darboties savās skolās sadarbībā ar skolas administrāciju, pedagogiem un skolā strādājošiem speciālistiem.

Nākamajā gadā apmācību grupu komplektēšanas procesā aktīvi jāiesaista iepriekšējo gadu programmas beidzēji. Kā arī jādomā par to, kā vēl vairāk un aktīvāk varētu piesaistīt citus jauniešus un jauniešus no arodskolām.

4.2.2. Arodskolu skolotāju izglītošana

Programmu apguva 14 arodapmācības skolu skolotājs.

Šīs programmas kopējais mērķis ir veikt arodskolu skolotāju apmācību atkarības profilaksē darbam ar arodskolu audzēkņiem. Arodskolu un vispārizglītojošo skolu audzēkņu vecums ir līdzīgs, kā arī bieži vien kopīga brīvā laika pavadīšana. Tādēļ svarīgi sniegt zināšanas atkarības profilaksē arī arodskolu skolotājiem. Skolotāju, īpaši klašu audzinātāju, spēkos ir radīt pusaudžos noteiktu attieksmi pret atkarību izraisošām vielām. Apmācībās ir iekļautas četras nozīmīgas tēmas:

- Atkarības būtība;
- Atkarību izraisošās vielas, to lietošanas pazīmes;
- Vienaudžu spiediens lietot vielas un kā tam pretoties;
- Palīdzības iespējas pusaudzīm.

Secinājumi un ieteikumi

Veiksmīga pieredze ir apmācību organizēšana konkrētā mācību iestādē, vienas skolas skolotājiem. Šādi organizējot apmācības, iespēju piedalīties tajās gūst lielāks pedagogu skaits. Kolēģiem pastāv iespēja pārrunāt problemātiskos gadījumus grupu diskusijās, risinot konkrētas, ar psihoaktīvo vielu lietošanu saistītas, situācijas.

4.2.3. Supervīzijas skolu sociāliem pedagogiem un psihologiem

Šogad pirmo reizi tika realizētas supervīzijas skolās strādājošiem speciālistiem. Apmeklējot supervīzijas dalībnieki novērtēja tajās iegūtās zināšanas un atbalstu savai tālākai darbībai. Visvairāk dalībnieki atzīmē, ka trūkst atbalsta savās skolās un pietiekošas zināšanas darbā ar psihosociālām korekcijas programmām. Līdz ar to supervīziju ietvaros dalībniekiem ir iespēja gūt atbildes uz jautājumiem, kas nebija radušies uzreiz pēc apmācības, kā arī gūt jaunus ierosinājumus, kā piemērot programmas tieši viņu darba vai grupas specifikai.

4.2.4. Mājasapmācības skolotāju izglītošana

Programmu apguva 14 dalībnieki.

Šie speciālisti mājas vidē skolēniem sniedz zināšanas un ir ciešā kontaktā ar bērnu un viņa vecākiem. Bieži vien bērns mājasapmācībā ir tieši problemātiskas uzvedības dēļ, kā arī veselības problēmu un komunikācijas trūkuma dēļ ir īpašā riska grupā atkarībai, sevišķi - datoratkarībai.

Svarīgi paaugstināt mājas apmācības skolotāju zināšanu līmeni, sniedzot informāciju par lietošanas pirmajām pazīmēm, riska faktoriem, negatīvajām sekām, iedarbības izpausmēm un palīdzības iespējām, kā arī motivēt mājas apmācības skolotājus sadarboties ar skolēnu vecākiem.

4.2.5. Probācijas dienesta darbinieku izglītošana

Programmu apguva 19 dalībnieki.

Probācijas dienesta darbiniekiem ikdienā nākas strādāt ar cilvēkiem, kuri ir pārkāpuši likumus un fonā, pagātnē ir arī atkarības problēmas: alkoholisms, narkomānija. Tādēļ probācijas dienesta darbiniekiem tika rīkots izglītojošs seminārs ar mērķi padziļināt izpratni par atkarību kā par reālu problēmu, kas ietekmē gan cilvēka mērķus, gan viņa tagadnes un nākotnes uzvedību, kādā veidā tas varētu ietekmēt kopējo sadarbību.

4.2.6. Medicīnas darbinieku izglītošana

Programmu apguva 48 dalībnieki.

Saskaņā ar multidisciplināro pieeju atkarības profilaksē, nepieciešams izglītēt to profesiju pārstāvjus, kuri ir ciešā saskarē ar sabiedrību, tai skaitā medicīnas darbiniekus (skolu mediķus un vispārējās prakses medicīnas māsas).

Apmācību seminārs tika organizēts sadarbībā ar Medicīnas darbinieku kvalifikācijas celšanas kursu bāzi, Kapseļu ielā Nr.23. Apmācību kursa programma ir akreditēta šajā iestādē 2003.gadā un 2004.gadā. Medicīnas darbinieki par dalību šajā seminārā saņem arī kredītpunktus sertifikācijai. 2006.gada oktobrī tika veikta programmu atkārtota akreditācija.

Aptauju anketās dalībnieki atzīmējuši, ka teorētiskās daļas saturs ir informatīvs, izglītojošs un pasniegšanas veids - interesants. Viedokļos dominē izteikta vēlme saņemt pēc iespējas vairāk specifisku medicīnisku informāciju, atkarības ārstēšanas iespējas, metodes. Šogad medicīnas darbinieki izrādīja lielu interesi un apmierinātību par iespēju, paši apgūt prasmes, kuras izmantot individuālās sarunās ar jauniešiem aizdomu gadījumā, kā arī profilakses ietvaros.

4.2.7. Policijas darbinieku izglītošana

Programmā piedalījušies 13 dalībnieki.

Policijas darbinieki sastopas gan ar riska grupas bērniem, gan skolēniem, kā arī ģimenēm, kurās varētu būt problēmu bērni.

Centrs jau piekto gadu izglīto policijas darbiniekus, sniedzot informāciju par atkarību un atkarības vielām. Programma ietver arī saskarsmes treniņa elementus sarunām ar lietotājiem, ģimeni.

Ir izveidojusies pastāvīga sadarbība ar Pašvaldības policijas institūcijām. Programmā iesaistījušies arī Valsts policijas darbinieki.

4.2.8. Skolu psihologu, sociālo pedagogu izglītības programma „Motivācijas sarunas”

Piedalījušies 72 dalībnieki.

Šogad ļoti liela interese bija tieši par šo programmu no dažādu speciālistu puses. Apmācībās piedalījās gan sociālie pedagogi, gan psihologi, gan arī sociālā dienesta darbinieki. Izejot apmācības speciālisti pauž viedokli, cik svarīgi ir pašiem būt

motivētiem strādājot ar jauniešiem, kā arī nepārkāpt savas atbildības robežas. Kā galveno ieguvumu programmas dalībnieki min prasmju un metožu apgūšanu, kuras var izmantot ikdienas darbā gan ar pusaudžiem, gan viņu ģimenes locekļiem.

4.2.9. Metodiskā apmācība pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”

Piedalījušies 51 dalībnieki.

Profilakses speciālisti uzsver savlaicīga profilakses darba uzsākšanas efektivitāti, kas ir daudz lētāk, nekā strādāt ar sekām - atkarību. Arī par šo programmu bija ļoti liela interese, tādēļ tika organizēts vēl viens apmācību seminārs. Pēc šīm apmācībām, daudzi pedagogi vēlējās organizēt lekcijas savās skolās gan vecākiem, gan pedagogiem. Šī sadarbība un interese šogad arī tika realizēta.

Programma pamatota uz dzīves prasmju pieeju, akcentējot pozitīvo, nevis baidot ar sekām.

Tajā atbilstoši pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērnu izpratnes līmenim aplūkotas tēmas par savas veselības - gan fiziskās, gan emocionālās - saglabāšanu.

Programmas mērķis - izglītot pirmsskolas un sākumskolas skolotājus atkarības profilaksē. Apmācīt speciālistus patstāvīgam darbam ar Centra programmu „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”. Semināri organizēti sadarbībā ar Izglītības, jaunatnes un sporta departamenta pirmsskolas izglītības nodaļu.

Semināru dalībnieki saņēmuši izdales materiālus - grāmatas „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”, „TV Tev un man” un programmas darbam grupās.

Kā galveno ieguvumu dalībnieki atzīmē jaunas metodes darbā ar bērniem, kā arī zināšanas un principus, uz kuriem balstās atkarības profilakses darbs ikdienā.

Pozitīvais ieguvums no šīs programmas ir tas, ka atkarības profilaksē tiek iesaistīti visu vecumu bērni.

Būtu vēlams turpināt vismaz divas reizes gadā organizēt seminārus pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem.

4.2.10. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar psihokorekcijas programmu „Riska grupas bērniem”

Apmācībā piedalījušies 29 speciālisti.

Programmas mērķis - apmācīt sociālos pedagogus un psihologus patstāvīgam darbam ar sociāli psiholoģiskās korekcijas programmu „Riska grupas bērniem”.

Tā kā skolas speciālisti visbiežāk sastopas ar problemātisku bērnu uzvedību un eksperimentēšanu ar vielām, kā arī ar riska grupas bērniem gan skolā, gan dienas centros un citur, šī ir bijusi viena no programmām, kurā piedalījās visvairāk speciālistu.

Dalībnieki kā pozitīvu momentu atzīmēja izdales materiāla (katrs dalībnieks saņēma programmas grāmatiņu) praktisko pielietojumu.

4.2.11. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmām „Paspēlēju un pietiek” un „Pasmēķēju un pietiek”

Programma paredzēta kā agrīna palīdzība bērniem, kuri vēlas atmet smēķēšanu vai, kuri pārmērīgi aizrāvušies ar datoru.

Apmācībā piedalījušies 37 speciālisti.

Programmas mērķis - sagatavot skolu psihologus un sociālos pedagogus patstāvīgam darbam ar Centra sociāli psiholoģiskās korekcijas programmām - „Pasmēķēju un pietiek!” un „Paspēlēju un pietiek!”

Vājākā apmācības procesa organizācijas vieta bija dalībnieku atlase un informēšana par apmācību saturu un norises laikiem - neskatoties uz to, ka informācija tika nosūtīta ar Izglītības, jaunatnes lietu un sporta departamenta (turpmāk tekstā - IJSD) palīdzību visām skolām, ne visur saņemtās ziņas laikus tiek nodotas adresātam. Tas nozīmē, ka jāpārdomā citi informācijas nodošanas veidi - mājas lapa, IJSD sociālo pedagogu un psihologu sanāksmes, u.c.

Programma atbilst skolu sociālo pedagogu un psihologu praktiskajām vajadzībām ikdienas darbā un ir turpināma. Sociālo pedagogu un psihologu ieteikums - padziļināt tēmas apgūšanu, pagarinot nodarbību stundu skaitu.

2006. gadā Centrā izveidota programmu apstiprināšanas komisija, kurā darbojas IJSD speciālisti- psihologs, metodīķis, kā arī VNA pusaudžu narkologs.

Tas nodrošina programmu atbilstības un kvalitātes kontroli.

Uzsākts arī skolotāju tālākizglītības un jauniešu interešu izglītības programmu apstiprināšanas process IJSD.

4.2.12. Klubu apsargu izglītošana

Apmācībā piedalījušies 33 apsargi.

Ar atkarības izraisītām problēmām nākas saskarties ne tikai mācību vai darba iestādēs, bet arī izklaides iestādēs. Apsargi kā vienu no aktuālākiem jautājumiem minēja, lietošanas pazīmju atpazīšana un sarunas prasmes ar iespējamo lietotāju, kā rīkoties situācijā, kad pieķer kādu atkarību izraisošo vielu lietotāju.

4.2.13. Metodiskā apmācība sociālajiem pedagogiem un psihologiem darbam ar korekcijas programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”

Apmācībā piedalījušies 31 speciālists.

Metodiskās apmācības ietvaros speciālisti tika apmācīti darbam ar programmu „Dusmu pārvaldīšanas programma”. Programma ir orientēta bērniem, kuriem ir grūtības uzvedības kontrolēšanā un saskarsmē ar citiem. Atsaucība no Rīgā strādājošiem speciālistiem bija ļoti liela un daudzi speciālisti netika uz šī gada apmācībām, gaidot nākošā gada apmācības. Apmeklējot seminārus, dalībnieki augstu novērtē programmā iekļauto informāciju teorētiskajā daļā un praktiskās nodarbības metodikas apguvē, uzsverot, ka visa iegūtā informācija ļoti palīdz saprast bērnu uzvedību, kā arī palīdz to kontrolēt un mainīt.

4.2.14. Procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programma sākumskolām „Apdomājies!”

Apmācībā piedalījušies 29 speciālisti.

Apmācības tika realizētas Sabiedriskās kārtības un drošības uzturēšanas fonda projektu ietvaros. Programmas dalībnieki uzsvēra un kā galveno ieguvumu atzīmē jauno metodiku, kas ir mūsdienu bērniem atbilstoša, kā arī teorētisko informāciju, kas tika raksturota kā ļoti precīza un izsmeljoša.



4.2.15. Izglītības seminārs ar ASV vieslektoru piedalīšanos „Darbs ar atkarīgiem pusaudžiem”

Apmācībā piedalījušies 62 speciālisti.

Seminārā piedalījās Rīgā strādājošie speciālisti, kuriem bija iespēja uzzināt Amerikā strādājošo speciālistu pieredzi un pieeju darbā ar jauniešiem, kuriem ir atkarības problēmas, kā arī iegūt plašāku skatījumu uz savā darbā sastopamiem jauniešiem, uz klausīt dažādus ieteikumus, kā strādāt ar jauniešiem, lai iegūtu rezultātus un sāktos dinamiskāks atvēršanās process.

4.2.16. Lekcijas Rīgā

2006. gadā Centra mācību nodaļa ir organizējusi 45 lekcijas dažādiem speciālistiem (psihologiem, sociāliem darbiniekiem, u.c.), skolotājiem, skolēnu vecākiem Rīgas pilsētas skolās atkarības profilakses jautājumos un internātpamatskolas bērniem, kurās kopumā ir piedalījies 861 dalībnieks.

Nr. p/k	Lekcijas	Lekciju skaits	Dalībnieku skaits
1.	Lekcijas atkarības profilaksē vecākiem Rīgas skolās (vakaros, ārpus darba laika)	26	525
2.	Lekcijas atkarības profilaksē Rīgas skolu skolotājiem	15	263
3.	Lekcijas atkarības profilaksē Bērnu uzticības telefona speciālistiem	2	30
4.	Lekcijas atkarības profilaksē krīzes centra „Skalbes” speciālistiem	2	15
5.	Lekcijas atkarības profilaksē Rīgas sanatorijas internātpamatskolas bērniem (7 - 8.klase) ar psihoneiroloģiskām saslimšanām	2	28
Kopā		45	861

Rezultāti

2006.gadā notikušas 26 lekcijas vecāku sapulcēs, kurās Centra speciālisti ir veikuši informatīvus pasākumus lekciju, diskusiju veidā. Vidējais auditoriju skaits ir 15 – 25 cilvēki. Lekciju laikā ir vērojams, ka tieši mazais cilvēku skaits veicina savstarpēju diskusiju, kasicina ne tikai informācijas iegūšanu, bet arī palīdz izvērtēt situācijas nopietnību, kā arī ir vērojama liela atklātība un uzticēšanās no vecāku puses par savām problēmām, pateicoties mazajam cilvēku skaitam grupā. Lekcijas kopumā noklausījušies 525 vecāki.

Secinājumi

Informācijas nodošana vecākiem ir efektīva, jo sarunas par bērnu audzināšanu šajā neformālajā vidē notiek bieži (draugu lokā, darba kolektīvā, vecāku sapulcēs).

Jādomā par speciālistu - skolotāju un sociālo pedagogu izglītošanu par to, kā runāt ar vecākiem, lai paši speciālisti varētu vadīt šādas nodarbības, piemēram, klases vecākiem. Tomēr jāatzīmē, ka speciālista un reizē arī neitrāla cilvēka lekcijas par specifiskām tēmām ir svarīgas - to uzsver gan klausītāji - vecāki, gan skolotāji.

4.2.17. Lekcijas ārpus Rīgas

2006. gadā Centra mācību nodaļa ir organizējusi 25 lekcijas un 10 nodarbības dažādu Latvijas rajonu vecākiem, speciālistiem (skolotāji, psihologi, sociālie darbinieki, u.c.), skolēniem Latvijas pilsētas skolās un internātpamatskolā atkarības profilakses jautājumos, kurās kopumā ir piedalījušies 377 dalībnieki.

Nr. p/k	Maksas pakalpojumi ārpus Rīgas lekcijas/nodarbības	Lekciju/nodarbību skaits	Dalībnieku skaits
1.	Aizkraukles rajona, Iršu pagasta, Bērnu nama „Dzeguzīte” pusaudžiem (14-18 g.v.)	2	40
2.	Lielvārdes vidusskolas pusaudžiem (14-15 g.v.)	2	40
3.	Aizkraukles vakara (maiņas) vidusskolas pusaudžiem (16-18 g.v.)	2	40
4.	Valmieras, Cēsu, Liepājas un divu Rīgas profesionālo vidusskolu pusaudžiem (17-19 g.v.)	2 lekcijas 10 nodarbības	20
5.	Liepājas rajona, Lažas speciālās internātpamatskolas pusaudžiem (12-17 g.v.)	3	60
6.	Liepājas rajona, Lažas speciālās internātpamatskolas skolotājiem	1	15
7.	Liepājas rajona, Lažas speciālās internātpamatskolas skolēnu vecākiem	1	20
8.	Jelgavas rajona Olaines vidusskolas skolēnu vecākiem	1	56
9.	Rīgas rajona, Salaspils 1.vidusskolas pusaudžiem	6	47
10.	Jelgavas SOS jauniešu mājas sociāliem darbiniekiem	3	16
11.	Jelgavas rajona, Elejas ģimenes un atbalsta centra bērniem	2	23
Kopā		25 lekcijas 10 nodarbības	377

Lekciju un nodarbību dalībnieki atzinīgi novērtē iespēju runāt ar kompetentiem speciālistiem par atkarības jautājumiem, kas var atbildēt uz viņu jautājumiem, kā arī nepaust nosodījumu, bet palīdzēt izprast dažādus jautājumus un situācijas.

4.3. Mācību līdzekļu un informatīvo materiālu veidošana un izdošana

Mērķis: Nodrošināt atkarības profilakses darba procesā iesaistīto auditoriju ar metodiskiem un informatīviem materiāliem.

Mācību un informatīvie materiāli:

- ir neatņemama izglītošanas programmu sastāvdaļa, kas atvieglo lektora un nodarbību vadītāja darbu, nodrošinot dalībniekus ar nepieciešamajiem materiāliem
- nodrošina Centra darbības un sniegto pakalpojumu efektīvu pašreklāmu
- sniedz nepieciešamo informāciju par atkarības jautājumiem valsts un pašvaldības institūciju, sabiedrisko organizāciju darbiniekiem un ikvienam ieinteresētajam iedzīvotājam
- apkopo svarīgu informāciju ikvienam pieejamos materiālos.

4.3.1. Izdotie informatīvie materiāli

- Kalendārs „Es gribu tev pateikt”- 1500 eksemplāri.
- Brošūra „Par Rīgas Atkarības profilakses centru”- 3000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Amfetamīns”- 3000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Marihuāna”- 3000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Alkohols”- 2000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Nikotīns”- 2000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „LSD”- 1000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Heroīns”- 1000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Medikamenti”- 1000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Ekstazī”- 1000 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Halucinogēni”- 2000 eksemplāri.
- Buklets „Risinājums rodas sadarbībā”- 500 eksemplāri.
- Buklets speciālistiem „Psihosociālās korekcijas programma riska grupas bērniem”- 150 eksemplāri.
- Buklets „Tavai drošībai”- 4000 eksemplāri.
- Buklets „Pasmēķēju un pietiek”- 4500 eksemplāri.
- Buklets „Paspēlēju un pietiek”- 4500 eksemplāri.
- Brošūra „TV un ģimene”- 1000 eksemplāri.
- Brošūra „Kas ir atkarība?”- 2000 eksemplāri.
- Kalendārs Rīgas Atkarības profilakses centra sadarbības partneriem - 500 eksemplāri.
- Uzlīmes „Nemet galvu miskastē”- 10000 eksemplāri.
- Uzlīmes „Emociju uzlīmes”- 5000 eksemplāri.

4.3.2. Izdotie izglītojošie materiāli

- Metodiskais materiāls „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”- 150 eksemplāri.
- Metodiskais materiāls „Pasmēķēju un pietiek”- 150 eksemplāri.
- Metodiskais materiāls „Paspēlēju un pietiek”- 150 eksemplāri.

- Izkrāsojamā grāmata „Rūķu dīvainie piedzīvojumi”- 1438 eksemplāri.
- Metodiskais materiāls skolotājiem „TV Tev un man”- 150 eksemplāri.
- Spēle - metodiskais materiāls atkarības profilaksē jaunākā vecuma bērniem „Gudrais runcis jautā”- 200 eksemplāri.
- VHS kasetes „Molekulārās sarunas”- 200 eksemplāri.
- VHS kasetes „Sintētiskā dzīve”- 300 eksemplāri.

4.3.3. Izdotie plakāti

- Plakāts „Jauno līderu programma”- 300 eksemplāri.
- Pretalkohola plakāts „Virziens”, „Process” un „Pudele ar bērnu”- 1500 eksemplāri.
- Plakāts „Nenodod savu sapni”- 250 eksemplāri.
- Informatīvas lapiņas „Nenodod savu sapni”- 1000 eksemplāri.
- Plakāts „50 iemesli”- 500 eksemplāri.

4.3.4. Reklāmas līdzekļu un priekšmetu izdošana

- Kakla lentas „www.narcomania.lv”- 2000 gabali.
- Plastmasas maisiņi „Par dzīvi brīvu no narkotikām”- 8950 gabali.
- T – krekli „Zaķiem smēķētājiem nestāv ausis”- 60 gabali.
- Somas „Zaķiem smēķētājiem nestāv ausis”- 30 gabali.
- T – krekli „Nenodod savu sapni”- 400 gabali.
- T – krekli „Nemet galvu miskastē”- 300 gabali.
- Atstarotāji „Vai Tavas dzīves vīzija ir televīzija?”- 200 gabali.
- Atslēgu piekariņi „Nemet galvu miskastē”- 1500 gabali.

4.4. Sabiedrības izglītošana un informēšana sadarbībā ar masu medijiem

Mērķis: veicināt sabiedrības izglītošanas un informēšanas procesus par atkarības profilakses būtību un nepieciešamību.

Pamatojums

Viens no atkarību profilakses darba galvenajiem uzdevumiem ir sabiedriskās domas veidošana, kurā nozīmīga loma ir masu medijiem. 2006.gadā, sadarbojoties ar masu medijiem, izmantotas preses relīzes, preses konferences, kā arī publikāciju cikli medijos - Latvijas radio 1 un Latvijas radio 4 raidījumā „Uztici savu jautājumu”.

4.4.1. Preses relīzes, preses konferences, informācija masu medijiem

2006.gadā masu medijiem tika nosūtītas 19 preses relīzes, kurās mediji tika informēti par Rīgas Atkarības profilakses centra īstenotajām aktivitātēm.

2006.gadā notika divas preses konferences:

- 13.janvārī, kurā mediji tika informēti par Centra veidoto mācību filmu „Sintētiskā dzīve”.
- 31.janvārī, kurā mediji tika informēti par akciju „Vitamīni pret nikotīnu”.

Preses konferenču nelielais skaits izskaidrojams ar to, ka pieredze rāda, ka preses konference kā mediju informēšanas līdzeklis izmantojams visefektīvāk, paziņojot, piemēram, tikko klajā nākuša pētījuma rezultātus, kādas aktuālas problēmas komentēšanu vai risinājuma izziņošanu.

2006.gada laikā Centrs ir saņēmis aptuveni 80 informācijas pieprasījumu no masu informācijas līdzekļiem. Lielākā daļa masu mediju ir lūguši ekspertu konsultāciju par kādu no atkarības jautājumiem. Šogad izlīdzinājušās tēmas, par kurām žurnālisti interesējas. Ja salīdzina ar diviem iepriekšējiem gadiem, kad žurnālistus 80% gadījumu interesēja datoratkarības un azartatkarības tēma, šogad pieaugusi interese par līdzatkarību, kā arī narkotikām un azartatkarību kā tādu.

Jāatzīmē, ka mediju interese par Centra aktivitātēm, kā arī nepieciešamība pēc ekspertu komentāriem ir novērojama vienmērīgi visa gada garumā, kas varētu nozīmēt, ka ir izveidojusies noturīga sadarbība ar medijiem ikdienā, ne tikai brīžos, kad mediju interesi piesaista Centra īstenotās akcijas un pasākumi.

2006.gada 17.jūlijā Centrs reaģēja uz interneta portālos www.delfi.lv un www.medicine.lv publicēto informāciju, kas pretendē uz halucinogēno sēņu reklāmu, nosūtot portāliem vēstuli ar lūgumu izvērtēt publicēto informāciju un norādīt, ka tā ir klaji tendencioza un maldinoša. Kā atbildes reakcija no portāla www.delfi.lv bija Centra vēstules publicēšana portāla sadaļā „Delfi versijas”, savukārt portāls www.medicine.lv publicēto informāciju no sava portāla izņēma.

4.4.2. Raidījumu cikls Latvijas radio 1 un Latvijas radio 4 raidījumā „Uztici savu jautājumu”

Sadarbībā ar Latvijas Radio no 2006.gada janvāra līdz martam (24 raidījumi) tika iesākts jauns radio raidījumu cikls atkarības profilaksē „Uztici savu jautājumu”, kas notika vēlā nakts stundā - sestdienās, svētdienās no plkst. 23:15 – 24:00.

Pēc veiksmīga starta raidījumu cikls tika turpināts Latvijas Radio 1 nakts programmā, sestdienās līdz 17.jūnijam no Rīgas Sabiedriskā kārtības uzturēšanas fonda līdzekļiem (14 raidījumi).

LR1 raidījumi notika par sekojošām tēmām:

- 28.janvāris Atkarība
- 29.janvāris Ja līdzās ir atkarīgais
- 4.februāris Ja alkohols traucē dzīvot
- 5.februāris Atkarīga sieviete
- 11.februāris Jauniešu subkultūra
- 12.februāris Riska grupas jaunieši
- 18.februāris Datoratkarība
- 19.februāris Ko iesākt ar atkarīgu bērnu?
- 26.februāris Marihuāna un citas vielas
- 4.marts Kā atmest smēķēšanu?
- 25.novembris Smēķēšana
- 2.decembris Atkarība un agresija
- 9.decembris Ģimene un atkarība
- 16.decembris Alkoholisms

LR4 raidījumi notika par sekojošām tēmām:

- 27.janvāris Jauniešu subkultūra
- 3.februāris Jaunieši. Diskotēkas. Narkotikas.
- 10.februāris Kas ir riska grupas bērni?
- 17.februāris Ja alkohols traucē dzīvot
- 24.februāris Ja līdzās ir atkarīgais
- 3.marts Spēles ar azartu
- 10.marts Atkarība no attiecībām
- 17.marts Kāpēc ir grūti atmest smēķēšanu un kā ir viegli atmests smēķēšanu?
- 24.marts Atkarība no seksa- mīti un realitāte
- 31.marts Dators - kur slēpjas briesmas?

Norises izvērtējums:

Kopumā raidījumu cikls vērtējams pozitīvi. Gan radio reitingi, gan atgriezeniskā saite, ko saņemam caur uzticības tālruni un konsultāciju kabinetiem, norāda, ka cikls ir nesis vairāk ieguvumus un sabiedrībai bijis noderīgāks kā iepriekšējos gados raidītais raidījums sadarbībā ar LR dienas diskusiju raidījumiem.

Šāda cikla efektivitāti nosaka arī cikliskums un regularitāte ilgtermiņā.

Kā ieteikums tālākai darbībai: apdomāt iespēju piesaistīt cikla tapšanā arī speciālistus ārpus Centra.

4.5. Informatīvi konsultatīvais darbs

Uzticības tālrunis 7037333 darbojas 6 gadus, kopš Centra dibināšanas. Tas ir sabiedrotais ik vienam, kam nepieciešama informācija, padoms, atbalsts ar tabaku, alkoholu, datoratkarību, dažādām narkotikām, uzvedību saistītiem jautājumiem, ja nav skaidrs kā rīkoties dažādās situācijās, kādas ir ārstēšanās iespējas un cita palīdzība, ja vajag informāciju par Centra kursiem, pasākumiem.

Tālruņa darba laiks ir katru dienu pl.8:00–23:00.

Atbildes sniedz kvalificēti psihologi un ārsti.

Kopš 2001.gada Centra uzticības tālrunis ir starptautiskās narkotiku palīdzības tālruņu apvienības FESAT (The European Foundation of Drug Helplines) biedrs.

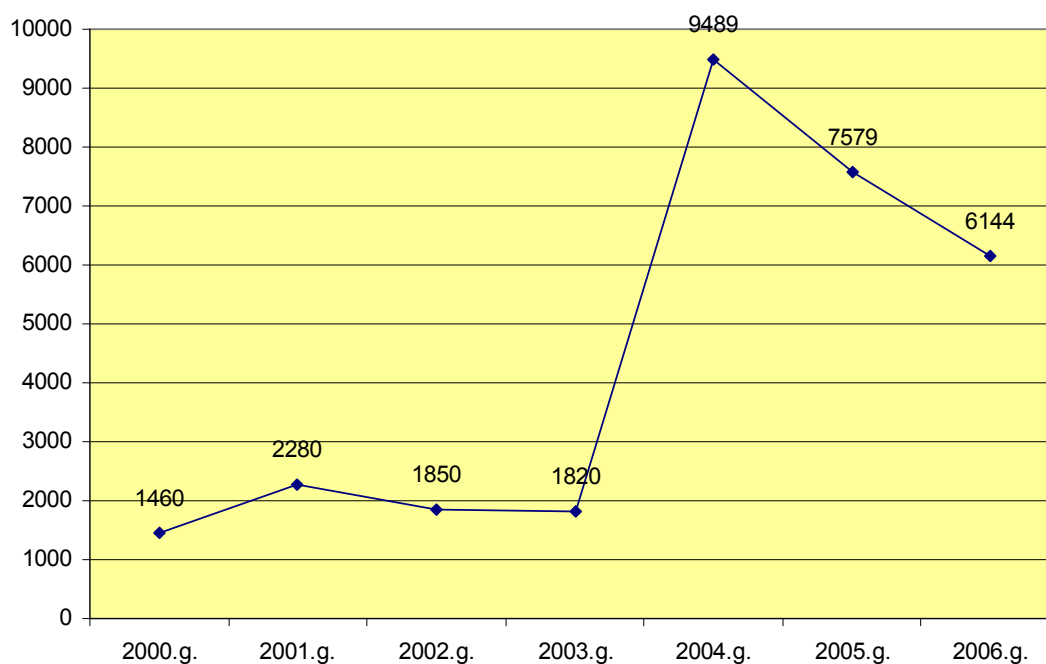
Uzticības tālrunis ir sabiedriskās organizācijas “Latvijas uzticības tālruņu apvienība” (LUTA) dalībnieks un viens no organizācijas dibinātājiem.

Šogad ir uzsākta aktīva sadarbība ar Eiropas tālruņu tīklu smēķēšanas atmešanai (European Network of Quitlines) un dalība EK atbalstītajā „Help” kampaņā „Par dzīvi bez tabakas”.

4.5.1. Uzticības tālruņa 7037333 darbība

12 mēnešos	6144	zvani
Vidēji mēnesī	512	zvani
Vidēji diennaktī	17	zvani

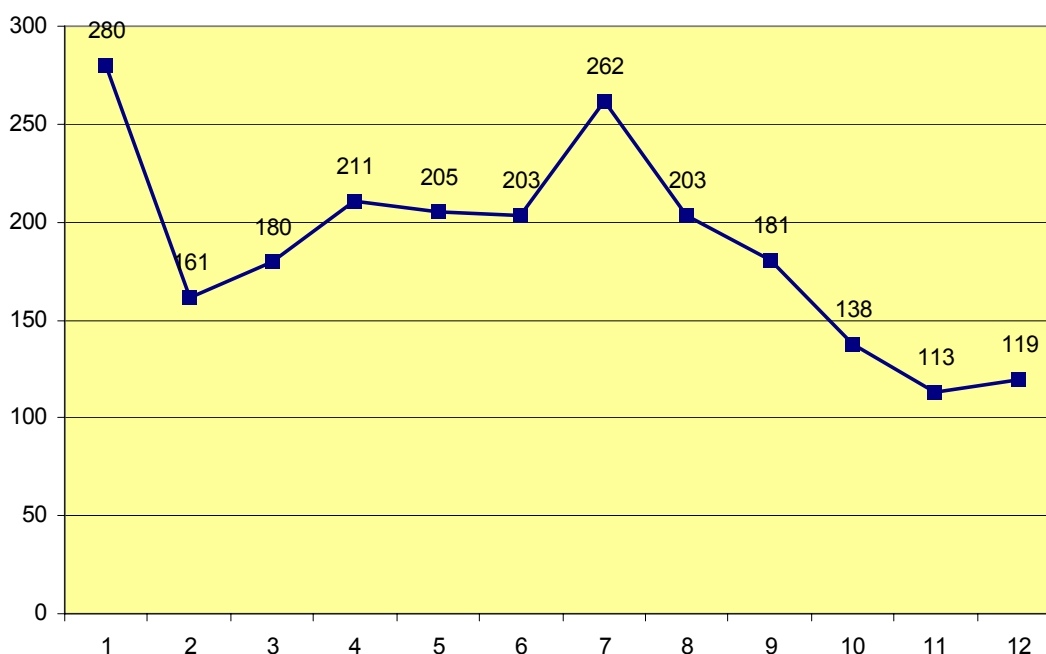
Zvanu skaits no 2000.gada 31.maija līdz 2006.gada 31.decembrim
(absolūtos skaitļos)



2006.gadā Uzticības tālrunī saņemti 6144 zvani. Tas ir par 1435 zvanu (jeb 19 %) mazāk kā iepriekšējā gadā. Par smēķēšanas jautājumiem zvanu skaits ir samazinājies par 747, dienā vidēji par 2 mazāk.

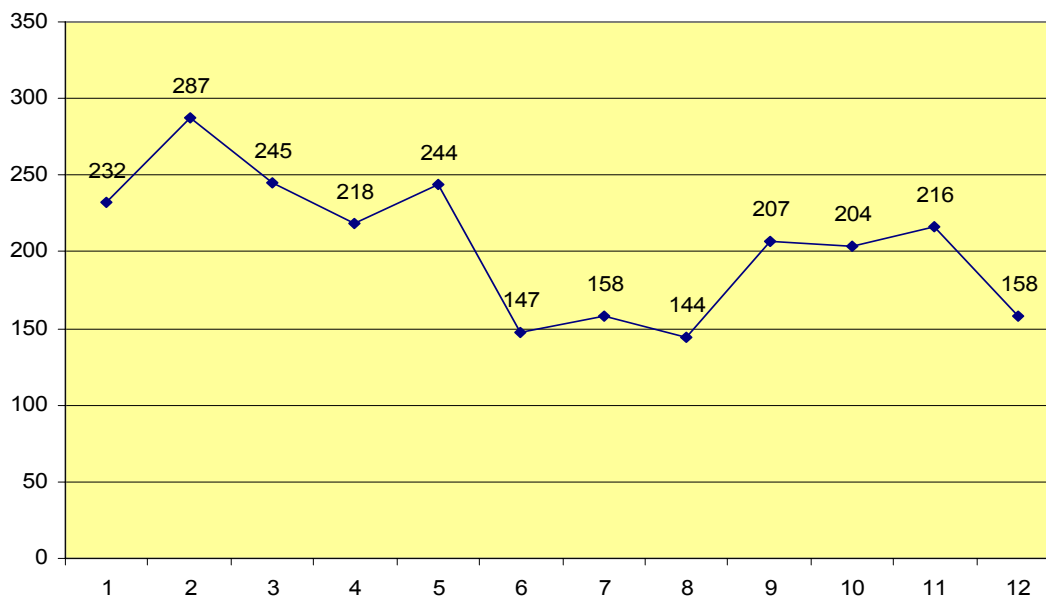
Šogad naktīs (pl.23:00 - 8:00) saņemti 383 zvani. Tāpat kā iepriekšējos gados nakts zvanus reģistrē automātiskais atbildētājs, bet iespēju pateikt savu tālruņa numuru, lai speciālists no rīta varētu piezvanīt un sniegt nepieciešamo atbildi, nav izmantojis neviens zvanītājs. Ne reizi nav izmantota arī iespēja savu aktuālo jautājumu ierunāt automātiskajā atbildētājā. Jokošanās vai zvani, kuros tikai necenzēti lamājas, gandrīz nav.

Zvanu skaits par smēķēšanu 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)



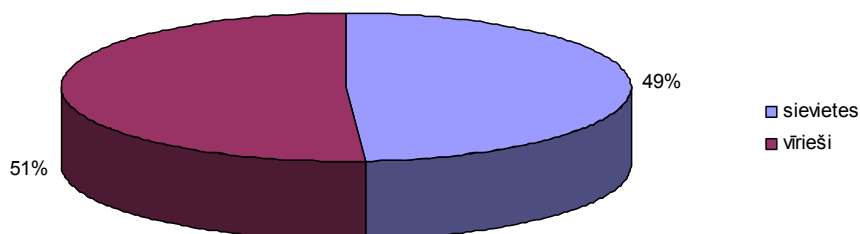
Salīdzinot ar iepriekšējo gadu - vidēji mēnesī par 62 samazinājušies zvani par smēķēšanas jautājumiem. Šogad tie, kas zvanīja bija motivētāki nekā iepriekšējā gadā un noskaņoti runāt nopietni bija ieinteresēti informācijas ieguvē un problēmas risināšanā. To var secināt arī pēc tā, ka sarunu ilgums palielinājies un ievērojami samazinājušās (par 57%) nenopietnas sarunas. Visvairāk zvanu saņemti janvārī un jūlijā – aptuveni 9 zvani dienā, pārējās mēnešos – vidēji 6 zvani dienā.

Zvanu skaits par dažādiem jautājumiem izņemot smēķēšanu 2006.gadā
(absolūtos skaitļos)



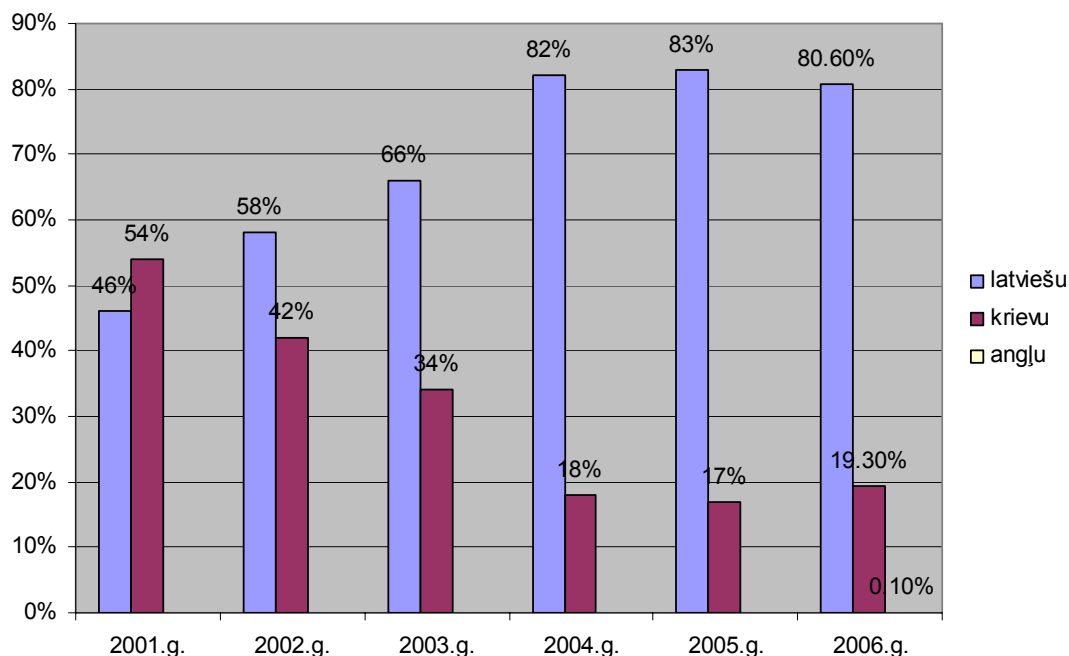
Zvanu skaits par dažādiem citiem jautājumiem palielinājies uz 27%: 2005.gadā - 1926, 2006.gadā - 2460. Katru mēnesi ir saņemti vidēji par 45 zvaniem vairāk kā iepriekšējā gadā: 2005.gadā - “+” 23 zvani; 2006.gadā - “+” 45 zvani. Zvanu skaita līknē redzama tā pati tendence, ka iepriekšējos gadus. Vasarā gandrīz nemaz nezvana pedagogi un citi skolu darbinieki. Savukārt pavasarī ir aktīvs darba laiks, skolu darbinieki vēlas apmeklēt kursus un apmācības, interesējas kā risināt dažādas aktuālas problēmas, enerģiskāk iesaista vecākus, skolēni meklē informāciju projektiem un pētnieciskiem darbiem.

Zvanu sadalījums pa dzimumiem 2006.gadā



2006.gadā no vīriešiem un no sievietēm saņemts gandrīz vienāds skaits zvanu. Par dažādiem ar smēķēšanu saistītiem jautājumiem galvenokārt zvana vīrieši, bet citu problēmu risināšanā aktīvākas ir sievietes.

Zvanu sadalījums pa valodām no 2001.gada līdz 2006.gadam



Aizvien turpina mainīties zvanītāju skaita attiecības, jo parādījās tie, kas runā angļu valodā. Daļa cilvēku, kas nav latvieši, labi pārvalda valsts valodu un sarunājas latviski. Salīdzinoši maz zvana krieviski runājoši vīrieši par smēķēšanas atmešanu.

Galvenā zvanu grupa – 36% ir par nikotīnu, smēķēšanas atmešanu, nikotīna atkarības ārstēšanas iespējām. Par smēķēšanas atmešanu līdzīgi kā iepriekšējā gadā zvana galvenokārt pieauguši vīrieši, otrā vietā ir abu dzimumu pusaudži un trešā – sievietes. Par šiem jautājumiem pārsvarā zvana latvieši.

Jautājuma saturs	Zvanu skaits
Nikotīns	2256
Klusē	746
Informācija	634
Alkohols	421
Apmācība	414
Izrunāties	306
Muļķojas	218
Narkomānu ārstēšana	117
Azartspēles	100
Datoratkarība	73
Atbalsta grupas	62
Maldīgs zvans	61
Medikamenti	57

Uzvedība	45
Marihuāna	42
Ekspertīze	39
Amfetamīns, XTC	38
Opioīdi	31
HIV, B, C hepatīts	25
Sūdzības	22
No taksofona	20
Inhalanti	13
Bulimija/anoreksija	8
LSD/sēnes	5
Kokaīns	4
Mobilais tālrunis	4

Otrā lielākā zvanu grupa no visiem saņemtajiem zvaniem ir klusēšana - 13%. Nav iespējams noskaidrot, kāds ir zvanu iemesls un kādēļ zvanītājs nerunā.

Trešā lielākā zvanu grupa – 11% ir dažādi informatīvi jautājumi par iestāžu adresēm, tālruņa numuriem, kā atrast konkrētu speciālistu.

Ceturtnā vietā ir ar alkohola atkarību saistīti jautājumi - 7% un zvani par apmācības iespējām Centrā - 7%.

5% zvanu ienāk no cilvēkiem, kas vēlas izrunāties par dažādām personīgām problēmām, kuras saistītas ar atkarības un līdzatkarības jautājumiem.

4% ir muļķošanās zvani – mēdīšanās, lamāšanās, muļķību runāšana. To pārsvarā dara bērni un pusaudži. Šo zvanu skaits, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir krietni samazinājies.

Tēma	2005.gads	2006.gads
	vidējais zvanu skaits mēnesī	
zvanu skaits	631	512
par smēķēšanas jautājumiem	250	188
zvani naktī (pl.23.00-8.00)	44	32
cilvēki tik daudz vairs nejokojas	32	18
zvani ar klusēšanu	134	62
zvanu skaits no sievietēm	157	181
par informāciju	43	52
par alkohola atkarību	28	35
par apmācības iespējām	19	35
par medikamentiem	2	5
par azartspēlēm	6	8
par ārstēšanu no narkotikām	8	10
ar velmi izrunāties	18	26

Palielinās nopietno sarunu skaits par reālām iespējām smēķēšanas atmešanā.

Ir saņemts 61 zvans, kuros cilvēki kļūdījušies sastādot numuru vai domājuši, ka zvana uz kādu citu palīdzības dienestu.

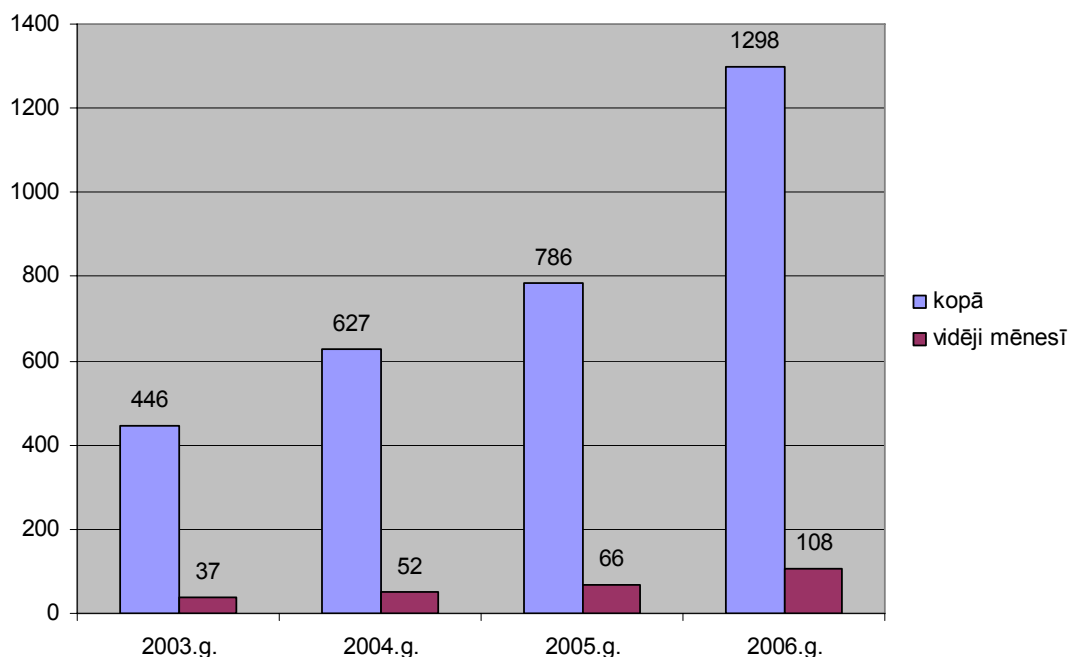
No taksofona uz zvana saņēmēja rēķina zvanīts 20 reizes (tik pat daudz kā iepriekšējā gadā), bet atbildes nav sniegtas, jo tehniski nav iespējams šos zvanus pieņemt.

Šogad vairāk jautāja par atkarību no alkohola, par atkarību no azarta spēlēm, par medikamentiem ar psihotropo iedarbību, par ārstēšanas iespējām un līdzatkarību. Vairāk zvanu ienāca no pašiem spēlmaņiem, kuras vēlējās izrunāties un saņemt informāciju par palīdzības iespējām. Parādījās jauna zvanu grupa – par atkarību no mobilā tālruņa. Jaunieši šo problēmu izprot kā atkarību, kas ir līdzīga atkarībai no datora un tādēļ palīdzību meklē Centrā. Biežāk zvana sievietes par atkarības un līdzatkarības problēmām. 2006.gadā zvanīja 45 Latvijas iedzīvotāji, kas pašlaik dzīvo ārzemēs, pārsvarā no Īrijas.

Jautājuma saturs	2005.gads	2006.gads
	vidējais zvanu skaits mēnesī	
Nikotīns	250	188
Klusē	134	62
Informācija	43	52
Alkohols	28	35
Apmācība	19	35
Izrunāties	18	26
Muļķojas	32	18
Narkomānu ārstēšana	8	10
Azartspēles	6	8
Datoratkarība	7	6
Atbalsta grupas	4	5
Maldīgs zvans	7	5
Medikamenti	2	5
Uzvedība	4	4
Marihuāna	4	4
Ekspertīze	3	3
Amfetamīns, XTC	2	3
Opioīdi	1	3
HIV, B, C hepatīts	2	2
Sūdzības	2	2
No taksofona	4	2
Inhalanti	1	1

4.5.2. E-konsultēšana

Ar katru gadu palielinās e-jautājumu skaits. 2006.gadā saņemti 1298 e-pasta jautājumi. Tas ir par 42 jautājumiem mēnesī vairāk nekā iepriekšējā gadā.

E-jautājumu skaits pa gadiem
(absolūtos skaitļos)

Nelielā daļā iesūtīto jautājumu rakstītāja vecums nav norādīts. Tāpat nav iespējams pārlicināties, vai vēstulē norādītais vecums atbilst patiesībai. Uzrādītā vecuma amplitūda ir no 8 – 58 gadiem. Biežāk norādītais vecums ir 15 – 25 gadi. Visi jautājumi tiek uzdoti latviski, tādēļ nav iespējams noskaidrot, vai šo pakalpojumu izmanto tikai latviski runājošie vai arī citi.

Visvairāk jautājumu (24%) e-pastā tiek uzdoti par dažādām narkotiskām vielām, to ietekmi un kaitīgām sekām, noteikšanu, palīdzības iespējām. Tiek izrādīta interese par amfetamīnu, marihuānu, ekstazī un narkotikām ar halucinogēnu efektu.

Otra lielākā jautājumu daļa (14%) ir par dažādām citām tēmām. Šādus jautājumus uzdot pārsvara jaunieši 15 – 25 gadu vecumā. Viņi vēlas saņemt informāciju par „delikatām tēmām”, piemēram, par STS slimībām, abortu, psihiskām slimībām.

Trešā lielākā jautājumu daļa (12%) ir par smēķēšanu – kaitējums veselībai, atmešanas iespējas. Par ūdenspiņi un šņaucamo tabaku jautā gan pusaudži, gan vecāki. Smēķētāji interesējas par beznikotīna cigaretēm, kā arī iespēju mazināt smēķēšanas kaitīgumu.

Jautājuma saturs	skaitis	%
Narkotikas	308	24
Citi	186	14
Smēķēšana	160	12
Alkohols	114	9
Medikamenti	99	8
Psiholoģija	102	8
Līdzatkarība	110	8
Centra aktivitātes	59	5

HIV/AIDS	55	4
Statistika	34	3
Datoratkarība	29	2
Azartatkarība	31	2
Bulimija/anoreksija	11	1

Visvairāk interesējošas tēmas atšķirīgos vecumos ir dažādas:

Vecuma grupa	Tēmas
8 – 12 gadi	par narkotikām, par psiholoģiskām problēmām un citām tēmām
13 – 14 gadi	par smēķēšanas kaitīgumu un narkotikām
15 – 16 gadi	par narkotikām, smēķēšanu un dalās ar psiholoģiskām problēmām
17 – 18 gadi	par narkotikām un smēķēšanu, ka arī par citām tēmām
19 – 20 gadi	par narkotikām
21 – 25 gadi	par narkotikām
26 – 30 gadi	par līdzatkarību, alkoholu un medikamentiem
31 – 40 gadi	par smēķēšanu, līdzatkarību un alkoholu
41 – 50 gadi	par alkoholu
51 gads - ...	par medikamentiem, ārstēšanu no atkarības, līdzatkarību

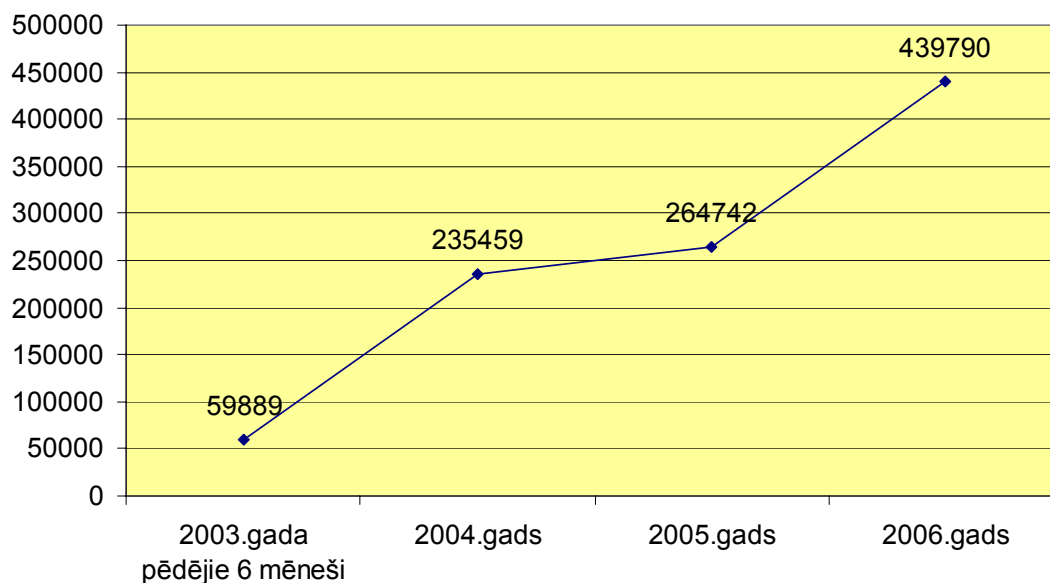
4.5.3. Portāls www.narcomania.lv

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu portāla www.narcomania.lv lapu pieprasījumu skaits ir palielinājies par 39%.

Ik nedēļu portāls tiek papildināts ar aktuālāko informāciju, kā arī tiek atjaunota esošā informācija.

Visvairāk skatītās sadaļas 2006.gadā bija „Atkarību izraisošas vielas”, „Statistika un pētījumi”, „Atkarība”, „Testi”, „Jautājumi un atbildes” un „Konkursi”.

Lapu pieprasīju skaits no 2003.gada jūlija līdz 2006.gada beigām
(absolūtos skaitļos)



2006.gadā sadaļa „Testi” tika papildināta ar diviem jauniem testiem - „Cik daudz esi gatavs riskēt?” un „Ar ko kopā jūties vislabāk?”.

2006.gadā tests „Cik daudz esi gatavs riskēt?” ir aizpildīts 1144 reizes, tests „Ar ko kopā jūties vislabāk?”- 1288 reizes, „Interneta atkarības tests”- 2073 reizes, „Azartatkarības noteikšanas tests”- 706 reizes un „Vecākiem - bērniem interneta atkarības tests”- 313 reizes.

Atgriezeniskās saiknes uzturēšanas nolūkos veikti sekojoši pasākumi:

- sadaļā „Konkursi”, gada laikā notika 7 viktorīnas, kurās kopumā piedalījās 838 atbilžu iesūtītāji;
- sadaļas „E - jaunumi” aktuālāko informāciju, kas tiek izsūtīta 1 reizi nedēļā, saņem jau 469 personas;
- sadaļā „Diskusijas” gada laikā uzturētas 4 diskusijas - „Vai tu zini, kas ir līdzatkarība? Pastāsti - kā tā ietekmē tevi?”, „Kā tu domā - vai sabiedrība nosoda alternatīvos un neordināros jauniešus?”, „Ko tu ieteiktu tiem, kas nolēmuši atgriezties realitātē pēc lietošanas”, „Ko jūs gribētu darīt šī gada skolēnu līderu apmācības programmas noslēguma pasākumā - Līderu spēles?”, kur kopā izteikti 174 viedokļi;
- Saņemti un atbildēti 1298 jautājumi sadaļā „Jautājumi un atbildes”.

4.6. Alternatīvā profilakse

4.6.1. Akcija „Zem viena jumta”

Norises vieta un laiks: 2006.gada 1.septembrī Vērmaņdārzā.

Pamatojums: Pasākumu katru gadu rīko Rīgas skolēnu padome, pieaicinot sadarbības partnerus. Centra uzdevums piedaloties bija informēt jauniešus par Centra esamību, reklamēt drīzo līderu apmācības programmu.

Apmeklējums: Kopumā visās aktivitātēs piedalījās apmēram 800 cilvēki.

Norises izvērtējums:

Trīs stundu laikā mūsu Centram bija iespēja iepazīstināt sabiedrību ar darbību un tās mērķiem. Šogad cilvēkus uzrunājām ar Centra informācijas standu un ar aktivitātēm: cigaretes mešana, debašu rīkošana un testa pildīšana. Pieaugušajiem tika dalīts buklets „Uzmanību bērni” un visiem pārējiem plakāts „Reklāmas upuris”, lai piesaistītu cilvēkus smēķēšanas problēmai. Visvairāk cilvēki labprāt piedalījās testa pildīšanā un cigaretes mešanā.

Šī gada piedalīšanās 1.septembra pasākumā vērtējama kā visveiksmīgākā salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem.

Ieteikums turpmākām aktivitātēm: uzrunāt auditoriju tai pievilcīgā veidā (atrakcijas, konkursi, testi u.tml.).

4.6.2. Izglītības programmas jauniešiem noslēguma pasākums „Līderu spēles džungļos”

Norises laiks un vieta: 2006.gada 16.decembrī Rīgas Sporta pilī.

Dalībnieku skaits: 100

Pamatojums: „Līderu spēles” ir tradicionāls līderu izglītības programmas noslēgums jau 4.gadu.

Norises izvērtējums:

Pasākuma laikā tika inscenēta džungļu vide. Jauniešiem bija iespēja parādīt savu radošo pusi, gatavojot džungļu tērpu pasākumam, kā arī baudīt atmosfēru un piedalīties dažādās atrakcijās. Pasākums tika rīkots sadarbībā ar SIA „ACE Group”.

Ieteikumi:

- pārdomāt nākotnē sertifikātu dalīšanas ceremoniju, jo tā ir pārāk garlaicīga un gara, dalībnieki zaudē uzmanību un interesi.

4.6.3. Pretnarkotiku nedēļa „Nenodod savu sapni”

Pamatojums: Pretnarkotiku nedēļa ir tradicionāls Centra pasākumu kopums, kas veltīts ANO Pretnarkotiku dienai 26.jūnijā. Centrs kopš savas dibināšanas atzīmē šo dienu ar dažādiem pasākumiem, jau trešo gadu pasākumi notiek veselu nedēļu, ar mērķi pievērst pastiprinātu sabiedrības uzmanību atkarību problēmai, kā arī iesaistīt pēc iespējas vairāk cilvēku dažādās aktivitātēs.

Dalībnieku skaits: 1324

Norise:

- 12. - 16.jūnijs – akcija „Nenodod savu sapni” Esplanādē, pie Raiņa pieminekļa ar informatīvi izklaidējošu objektu - „Labirints. Nenodod savu sapni”. Labirintu izgāja aptuveni 800 dalībnieki.
- 12. - 13.jūnijs – informatīvs orientēšanās pasākums- atvērto durvju diena „Neaizsauj garām 3”, kas notika sadarbībā ar AIDS profilakses centru. Pasākumā piedalījās 64 dalībnieki. Pasākuma mērķis – vadoties pēc uzdevumu burtnīcas, atrast Rīgā četrus Centra konsultāciju kabinetus un centrālo biroju un iepazīties ar to darbu un darbiniekiem. Šogad bija jāatrod arī AIDS profilakses centra konsultāciju kabinets.



- 15. jūnijs – „Sports diena pret narkotikām” Rīgas Teikas vidusskolas sporta laukumā. Piedalījās aptuveni 60 dalībnieki, kas sacentās šautriņu mešanā, basketbolā, basketbola metienu veikšanā, galda tenisā, novusā un citās jautrās atrakcijās.
- 16. jūnijs – koncerts jaunajiem mūziķiem „Kopā bez robežām. Zem skaidrām debesīm.” Notika Mākslas darbinieku namā un tajā piedalījās 300 cilvēki.

Ieteikumi:

- izvērtēt pretnarkotiku dienai vēlīto pasākumu kopuma plānošanu nedēļas garumā;
- izvērtēt iespēju pretnarkotiku nedēļas Sporta dienas aktivitāti īstenot katrā rajonā atsevišķi, ne obligāti norādītājā nedēļā;
- nedēļas laikā pievērst uzmanību kādam atkarības problēmas konkrētam aspektam, piesaistot tam sabiedrības uzmanību.

4.6.4. Vasaras nometne - pārgājiens „Vireši - Valmiera” riska grupas jauniešiem

Laiks un vieta: 2006.gada 3.-13.jūlijs

Dalībnieki: 25 jaunieši un 7 pedagogi

Pārgājiena laikā tika realizēti visi iepriekš paredzētie mērķi un uzdevumi, pie tam ar uzviju. Jaunieši, kas iepriekš tika definēti kā riska grupa, un par kuriem atsevišķos gadījumos tika saņemts visnotaļ neglaimojošs raksturojums, darbojās ārkārtīgi draudzīgi, izpildīja personāla rīkojumus, laika gaitā iemanījās paši uzņemt iniciatīvu, darboties patstāvīgi un atbildēt par savu rīcību.



Vērojot jauniešus varēja redzēt kā viņi īsā laikā saliedējas, izprot nospraustos mērķus un uzdevumus, un ir gatavi veltīt sevi un savus spēkus kopējo grupas mērķu sasniegšanai. Jaunieši saņēma zināšanas un iemaņas no pedagogiem tik koncentrētā veidā, ka pozitīvās pārmaiņas notika acu priekšā.



Secinājumi

Šo pedagoģijas metodi varētu saukt par rezultatīvāko darbā ar riska grupas pusaudžiem. Šeit ir iespēja jauniešiem izrādīt iniciatīvu, uzņemties atbildību, pozitīvi realizēt savu enerģiju. Vienlaicīgi ir iespēja ļoti saprotamā veidā rast priekšstatu par cēloņiem un sekām, jebkurai darbībai gandrīz momentāni seko sekas, attiecīgi ar pozitīvu vai negatīvu ievirzi, un jaunieši strauji apgūst šīs likumsakarības. Būtu ārkārtīgi lietderīgi turpināt attīstīt šo metodiku, pie tam iesaistot līdzšinējos audzēkņus, turpinot viņu apmācību, un nākotnē uzticot viņiem instruktoru palīgu pienākumus. Šajā grupā 10 - 11 jaunieši izrādīja interesi par šādas sadarbības turpināšanu, pie tam 7 - 8 no tiem piemīt visas īpašības, lai kļūtu par instruktoru palīgiem.

5. Konferences un semināri

5.1. Starptautiska konference „Dzīve bez narkotikām”

Norises vieta un laiks: 2006.gada 27.aprīlī Rīgas domes sēžu zālē.

Dalībnieku skaits: 65

Pamatojums: konference organizēta sadarbībā ar kustības „Eiropas pilsētas pret narkotikām” Latvijas biroju, ar mērķi apzināt situāciju un tendences narkomānijas jomā Baltijas reģiona valstīs, kā arī iezīmēt būtiskākos ceļus kopējā sadarbībā narkomānijas apkarošanas un novēršanas jomā. Baltijas reģiona valstīs – Zviedrijā, Somijā, Krievijā, Igaunijā, Lietuvā un Latvijā ir dažāda situācija narkomānijas jomā, ir arī atšķirības nacionālajā likumdošanā, narkomānijas apkarošanas pieredzē un praksē.

Norises izvērtējums:

Kā pozitīvs rezultāts vērtējams tas, ka konferences ietvaros Rīgas parakstīta vienošanās starp Rīgas pilsētu un kustību „Eiropas pilsētas pret narkotikām” par Rīgas līdzdalību starptautiskā projektā „Eiropas jaunatne – narkotiku profilakses programma” (Youth in Europe – A Drug Prevention Programme) laikā no 2006.–2010.gadam.

Projekta ietvaros ik pēc diviem gadiem paredzēts veikt 3 salīdzinošos pētījumus par narkotiku lietošanas uzsākšanu un attieksmi pret narkotiku lietošanu jauniešu vidū, kā arī novērtēta narkomānijas profilakses efektivitāte. Pētījumi tiks veikti ik pēc diviem gadiem, izmantojot vienotu metodiku visās projektā iesaistītajās valstīs. Paredzēts aptaujāt vismaz 2800 jauniešus vecumposmā no 15 – 16 gadiem.

Projektā iesaistītas vairākas kustības „Eiropas pilsētas pret narkotikām” dalībvalstis – Islande, Zviedrija, Somija, Lietuva, Igaunija, Krievija.

5.2. Informatīvie semināri Centra sadarbības partneriem

Norises vieta un laiks: 2006.gada 25.janvāris un 13.septembris Rīgas domes sēžu zālē.

Dalībnieku skaits: 220 (skolu sociālie pedagogi, pašvaldības policijas darbinieki).

Pamatojums: semināri tiek organizēti ar mērķi informēt Centra sadarbības partnerus par paveikto, kā arī par plāniem uz tuvāko pusgadu, par iespējām sadarboties.

Norises izvērtējums:

Seminārs ir iespēja pastāstīt sadarbības partneriem par jaunākajām programmām, projektiem, izdotajiem mācību un informatīvajiem materiāliem. Pieredze rāda, ka šāda veida semināri ir efektīvi, saikne ar sadarbības partneriem turpinās pēc semināra. Semināra laikā parasti sadarbības partneriem tiek dota iespēja saņemt arī jaunākos centra izdotos mācību vai informatīvos materiālus. Otrā pusgada seminārā semināra dalībniekiem tika piedāvāts noklausīties arī izglītojošu lekciju, kā arī dalībnieku darbs grupās, ar mērķi iegūt dalībnieku atgriezenisko saiti.

Ieteikumi nākošajiem semināriem:

- izvērtēt iespējas iegūt no dalībniekiem atgriezenisko saiti (iespējams darba grupas, varbūt ierobežotā laika dēļ darba grupu vietā izstrādāt aptaujas anketas), iekļaut programmā kādu augstas klases speciālista lekciju.

5.3. Centra darbinieku pusgada plānošanas semināri

Norises vieta un laiks: 2006.gada 11.-12.janvāris un 5.-6.septembris Inčukalnā.

Dalībnieku skaits: 35

Pamatojums: Semināri tiek organizēti, lai stiprinātu Centra iekšējās sabiedriskās attiecības, kā arī optimizētu Centra darbības plānošanu. Seminārs veicina iespēju katram Centra darbiniekam izteikties par savu un citu kolēģu paveikto, kā arī ietekmēt centra perspektīvo attīstību.

Norises izvērtējums:

Semināri ir vērtējami pozitīvi, jo pieaug kolektīva saliedētība, kā arī izpratne par darba mērķiem un uzdevumiem. Kā svarīgs ieteikums ir semināra programmu veidot kompaktāku un efektīvāku, konkrēti izvirzot noteiktā semināra uzdevumus un sagaidāmos rezultātus.

6. Kvalifikācijas celšana un pieredzes apmaiņa

6.1. Centra darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana

1. Seminārs „Psiholoģiskā aizsardzība un koping- uzvedība”, 6 dienas
2. Konference „Mūsdienu aktuālās problēmas un klīniskā psiholoģija”, 1 diena.
3. Nometņu vadītāju pamācības kursi, 6 dienas.
4. Seminārs „Psihosomatika un jauktās laulības”, 3 dienas
5. Seminārs „Prasme izraisīt uzticēšanos”, 2 dienas.
6. Seminārs „Kā kļūt par savu emociju saimnieku”, 4 dienas.
7. Seminārs „Vadītprasme”, 3 dienas.
8. Seminārs „Kā rast sapratni un vadīt pārrunas”, 3 dienas
9. Seminārs „Amatu aprakstu izstrāde”, 1 diena.
10. Seminārs „Grāmatvedības politikas apraksts. Praktiskie grāmatojumi”, 3 dienas.
11. Seminārs „Valsts kontroles prasības revidējamām iestādēm”, 1 diena.
12. Seminārs „Inventarizācija un pamatlīdzekļi”, 1 diena.
13. Seminārs „Darba samaksa”, 1 diena.
14. Seminārs „Komandējumi un darba braucieni”, 1 diena.
15. Seminārs „Smilšu terapija”, 2 dienas
16. Seminārs “Motivācijas sarunas”, 2 dienas.
17. Konference „Ātkarīgo pacientu rehabilitācija un atgriešana darba dzīvē”, 1 diena.
18. Seminārs “Metodiskā apmācība darbam ar sociālā riska grupas bērniem”, 18 stundas
19. Lekciju cikls „Atkarības slimības etioloģija, patoģenēze, klīnika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse”, 4 mēneši.
20. Seminārs „Procesu (jauno tehnoloģiju) atkarības profilakses programma sākumskolām- Adomājies”, 1 diena.
21. Seminārs „Metodiskā apmācība darbam ar psihosociālās korekcijas programmu- dusmu pārvaldīšanas programma”, 3 dienas
22. Seminārs Centra darbiniekiem un Rīgā strādājošiem speciālistiem- 5 lekcijas (psihologiem, sociāliem darbiniekiem un pedagogiem, ikvienam interesentam par darbu ar pusaudžiem, kuriem ir atkarības problēmas. Vieslektores: Deilija Suzanna Seitsa (Dayle Suzanne Seitz) - Riversaidas Klīnika, pusaudžu programmas konsultante (ASV, Illionoisa); Alīsija Linna Parkinsone (Alicia Lynn Parkinson) – Riversaidas klīnika, ambulatorās grupas vadītāja (ASV, Illionoisa), 2 dienas.
23. Apmācības Centra jaunajiem speciālistiem - 4 lekcijas (līdzatkarība, atkarīgo konsultēšana, likumdošana psihoaktīvo vielu lietošanas ierobežošanai, jūtas un emocijas), 2 dienas.

24. Seminārs Centra darbiniekiem: 2 lekcijas - 1) Atkarība. Līdzatkarība. Praktiska nodarbība (T.Popova). 2) Aizsardzības mehānismi. Coping uzvedība. (T.Pšeņina), 1 diena.
25. Seminārs Centra darbiniekiem: Ulrike Kreiss (Vācija), sociālā darbiniece, psihoterapeite, ar pieredzi darbā ar atkarīgajiem (1 lekcija), 1 diena.
26. Mācību brauciens uz Rush University Riverside Resolve Center ASV 2 mēnešu stažēšanās klīnikā darbam ar riska grupas jauniešiem.

6.2. Piedalīšanās starptautiskās konferencēs un semināros

1. ECAD konference „5 gadi Krievijā. Rezultāti un perspektīvas.”
St.Pēterburga (Krievija) 18.-22.04.2006.
Konferenci organizēja ECAD (Eiropas pilsētas pret narkotikām) kopā ar Pēterburgas pašvaldību.
No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās divi pārstāvji.
Konferencē piedalījās vairāk kā 150 delegātu no 40 Krievijas pilsētām, kā arī viesi no Somijas, Zviedrijas un Latvijas. Tika runāts par 5 gadu pieredzi, kopš ECAD darbojas Krievijā - problēmām, sasniegumiem un nākotnes plāniem.
2. ENQ Steering meeting - Eiropas smēķēšanas pārtraukšanas palīdzības tālruņu apvienības vadības konference
Londona (Lielbritānija) 17.-20.05.2006.
Konferencē piedalījās dalībnieki no 23 Eiropas Savienības valsts, ASV un pārstāvji no Eiropas Komisijas.
No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās divi pārstāvji.
Galvenās konferences tēmas:
 - Kā veiksmīgāk organizēt palīdzības tālruņu darbu;
 - Par cigarešu reklāmu un tabakas izstrādājumu tirdzniecības ierobežošanas pozitīvo ietekmi uz smēķētāju skaita samazināšanos;
 - Jaunākie statistikas dati.
3. ECAD konference „Cīņa ar narkotikām- globāla mūsdienu problēma”
Viļņa (Lietuva) 01.-03.06.2006.
No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās divi pārstāvji.
Piedalījās vairāk kā 200 dalībnieki no ECAD dalībvalstīm. Tostarp konferencē piedalījās arī Islandes prezidents un daudzu citu pilsētu mēri un vicemēri.
Konferencē tika atspoguļota Eiropas pilsētu pieredze cīņā ar narkotikām dažādos līmeņos un dažādos aspektos- sākot no politiskiem līmeņiem un beidzot ar praktiskiem.
4. 4. Baltijas Moreno konference
Tallina (Igaunija) 25.-27.08.2006.
No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās viens pārstāvis.

Konferencē bija iespēja noklausīties lekcijas par dažādām tēmām, noskatīties videofilmu par psihodrāmu kā terapijas veidu, ko pielieto nodarbībās ar cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem, kā arī piedalīties mazajās darba grupās, ar atbilstoši izvēlētu tēmu, kurās varēja risināt individuālas problēmas, trenēt jaunas, daudz nozīmīgākas lomas un uzvedības modeļus, kas ir ļoti svarīgi konsultējot cilvēkus, pie uzticības tālruņa.

5. 9. starptautiskais simpozījs vielu atkarību ārstēšanā

Helsinki (Somija) 09.-11.10.2006.

No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās trīs pārstāvji.

Simpozijā piedalījās aptuveni 120 dalībnieki no Dānijas, Norvēģijas, Somijas, Zviedrijas, Igaunijas un Latvijas. Ar referātiem uzstājās zinātnieki, pētnieki, kā arī praktiķi- par aktuālākajām tendencēm atkarīgo cilvēku ārstēšanas jomā Baltijas jūras reģiona valstīs, atkarības ļaunuma mazināšanu, terapeitisko komūnu efektivitāti, metadona lietošanas efektivitāti, bezmedikamentu terapiju.

6. SALTO (Support for Advanced Training and Learning Opportunities) resursu centra jauniešu iekļaušanās forums

Antverpene (Beļģija) 12.-15.10.2006.

No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās viens pārstāvis.

Seminārs tika rīkots ar mērķi analizēt Eiropas Komisijas izveidoto stratēģiju par jauniešu ar ierobežotām iespējām sociālo iekļaušanu izmantojot „Jaunatnes” programmu 2007.-2013.gadam.

7. Starptautiska konference „Narkotikas un viņu upuri. Kā izvairīties no narkotiku atkarīgo personu skaita pieauguma?”

Kohtla-Jarve (Igaunija) 29.11.-02.12.2006.

No Rīgas Atkarības profilakses centra piedalījās trīs pārstāvji.

Konferencē piedalījās vairāk kā 60 savas nozares speciālisti no Igaunijas, Latvijas, Zviedrijas un Krievijas.

Konferences laikā tika nolasīti gan zinātniski pētnieciskas ievirzes darbi un referāti, gan arī bija iespējams noklausīties praktiķu uzstāšanos par sava darba specifiku.

7. Eiropas Sociālā fonda finansētie projekti

2006.gadā ir apstiprināti 3 Rīgas Atkarības profilakses centra īstenotie projekti.

7.1. Izglītības programma un apmācība darbam ar bērniem un jauniešiem ar atkarības problēmām un viņu ģimenēm

Finansējums: 28.03.2006. Labklājības ministrijas Sociālo pakalpojumu pārvalde apstiprināja finansējumu par 11 032,70 LVL. Līgums par projekta īstenošanu tika parakstīts 30.05.2006.

Projekta īstenošanas laiks 01.09.2006. – 31.07.2007.

Rezultāti: Projekta īstenošanas gaitā ir apmācība projekta īstenošanas darba grupa, ir izstrādāta apmācību programma mērķa grupai un izgatavoti reklāmas priekšmetu komplekti mērķa grupai. Kopumā 2006. gada projekta īstenošanas periodā ir iztērēti 638.44 LVL no piešķirtā finansējuma.

7.2. Atkarības profilakses metodika tiesībsardzības un medicīnas darbiniekiem

Finansējums: 03.03.2006. Izglītības un zinātnes ministrija apstiprināja finansējuma piešķiršanu par 26 343,29 LVL. Līgums par projekta īstenošanu tika noslēgts 27.04.2006.

Projekta īstenošanas laiks 01.05.2006. – 30.04.2007.

Rezultāti: Projekta īstenošanas periodā ir sasniegti sekojoši projekta rezultāti:

- Izstrādāta metodikā programma „Atkarības profilakses izglītības programma tiesībsardzības darbiniekiem”. Programma licencēta.
- Izstrādāta metodiskā programma „Atkarības profilakses izglītības programma medicīnas darbiniekiem”. Programma licencēta.
- Sagatavoti un iespiesti 3 mācību - izdales materiāli: „Atkarības profilakses pieejas ES dalībvalstīs”; „ES pieeja ar narkotikām saistītās noziedzības ierobežošanā”; „Kvalitatīva atkarības profilakse: teorija, programmas, novērtēšana”.
- Izgatavoti reklāmas priekšmetu komplekti mērķa grupai.
- Notikuši katras mācību programmas pilotsemināri. Apmācīti 19 tiesībsardzības darbinieki, 19 medicīnas darbinieki.

7.3. Nepilngadīgo jauniešu ar sociālās uzvedības novirzēm un atkarības problēmām iekļaušana sabiedrībā

Finansējums: 07.06.2006. Sabiedrības Integrācijas fonda padome apstiprināja finansējuma piešķiršanu par 79 951,45 LVL. Līgums par projekta īstenošanu tika noslēgts 02.10.2006.

Projekta īstenošanas laiks 02.10.2006. – 30.06.2008.

Rezultāti: Projekta īstenošanas periodā ir noslēgti 46 uzņēmuma līgumi ar personālu, darbu uzsākušas starpprofesionālās un starpinstitucionālās darba grupas A un B. Darba grupa B izstrādājusi kvalitātes kritērijus sociālās rehabilitācijas programmai.

Notiek darbs pie darba uzdevuma veidošanas konkursam par sociālās rehabilitācijas programmas izstrādāšanu un personāla apmācību.

8. Sadarbības vērtējums ar citām institūcijām (partneriem)

Centra rajons/Vidzemes priekšpilsēta

Skolu aktivitāte un interese ir augusi. Pieprasījums pēc diskusijām skolās ir liels par visām atkarību tēmām. Skolu aktivitāte ir, protams, ļoti apveicama, bet dažkārt ir jūtams, ka šādu aktivitāti skolas ir izvēlējušās par „godu” skolas akreditācijai, jeb vēl kāda slēptā iemesla dēļ. Skolēni patiešām ar interesi piedalās diskusijās un aicina nākt vēl ciemos stāstīt par citām tēmām.

Dažas skolas ir ļoti izcēlušās ar īpašu aktivitāti, kas ir saistīts ar skolu sociālā pedagoga, psihologa un medmāsiņas ieinteresētību atkarību profilaksē. Īpaši aktivitāti izrādošās skolas ir Rīgas Teikas vidusskola, Rīgas 17.vidusskola, Rīgas 20.vidusskola, Rīgas 45.vidusskola, Valda Zālīša pamatskola, Mācību centrs „Valodiņa” Rīgas Ezerkrasta vidusskola, Rīgas Pārtikas ražotāju vidusskola un Rīgas nedzirdīgo bērnu internātskola.

Skolu darbinieki pēc diskusijām bieži lūdz mūsu viedokli par bērniem, kā arī skolas pārstāvji interesējās kā rīkoties lietošanas gadījumos. Dažkārt ir tāds priekšstats, ka skolās ir diezgan liels apjukums profilakses jautājumos un palīdzības organizēšanā.

Ļoti veiksmīgi noritēja riska grupa Rīgas nedzirdīgo bērnu vidusskolā. Audzinātāji bija ļoti pateicīgi par bērnu priekšstatu pasaules bagātināšanu. Dažas lietas, par kurām tika runāts nodarbībās bērniem bija pilnīgi svešas, bet risks nonākt atkarību ietekmē ir ļoti liels, un viņi no tā nav izolēti.

Kurzemes rajons un Zemgales priekšpilsēta

No 40 Pārdaugavas vispārīgglītojošām skolām sadarbība mūsu centra speciālistiem bijusi ar 35 skolām. Apmēram trešā daļa no šīm skolām piedalījusies tikai Centra rīkotajos konkursos - zīmējumu konkursā 4.klasēm „Uzzīmē veselīgu pasauli” un/vai zināšanu konkursā 10.klasēm „100. jautājumi par atkarību”.

Ļoti laba sadarbība ir bijusi ar vairākām skolām - Āgenskalna sākumskola, Imantas sākumskola, Rīgas 94. vidusskola, Angļu ģimnāzija, Rīgas 41. vidusskola, Rīgas 14. vakara (maiņu) vidusskola u.c. - tās ir skolas, kur mūsu darbs bijis vairākkārtīgs, un dažādos līmeņos, t.i., diskusijas ar skolēniem, darbs ar vecākiem un skolotājiem, piedalīšanās konkursos un sociālās korekcijas programmās.

Sadarbība ar mūsu pašvaldības teritorijā esošajām iestādēm vērtējama kā laba. Ļoti laba sadarbība ir izveidojusies ar BJC Altona, kā arī ar Kurzemes rajona un Zemgales priekšpilsētas sociālo pedagogu metodiķiem, kas regulāri mūs aicina uz savām sanāksmēm, informēt skolu sociālos pedagogus par Centra darbību un aktualitātēm.

Latgales priekšpilsēta

Latgales priekšpilsētā ir stabila un noturīga sadarbība ar Latgales priekšpilsētas Sociālās palīdzības dienestu – pie mums tiek nosūtīti klienti, notiek regulāra informācijas apmaiņa, kas palīdz izzināt klientu patieso situāciju.

Tāpat turpinās sadarbība ar dienas centru „Čiekurs”, kur tiek vadītas diskusijas un konsultēti bērni, kā arī sniegtas konsultācijas darbiniekiem par atsevišķiem gadījumiem.

Kabineta pārstāvis piedalās Latgales priekšpilsētas Administratīvās komisijas darbā. Sadarbību ar Administratīvo komisiju arī var saukt par veiksmīgu, šī sadarbība uzlabojas, un mūsu centra pārstāvim ir arvien lielākas iespējas ietekmēt lēmumu pieņemšanu.

Sadarbība ar skolām ir veiksmīga, skolas ir atsaucīgas un skolu darbinieki arvien labāk izprot mūsu centra darba specifiku. Īpaši var izcelt Rīgas 25.vidusskolu, ar ko veiksmīgi sadarbojamies veidojot grupu „Pasmēķēju un pietiek” programmai.

Varam izcelt arī Centra Uzticības tālruņa darbinieku veikumu, nosūtot klientus konsultēšanai mūsu kabinetā.

Ziemeļu rajons

Laba sadarbība ir izveidojusies ar Sociālās palīdzības dienesta Atbalsta nodaļu ģimenēm ar bērniem, dienas centra „Vanadziņš” sociāliem darbiniekiem. Ir uzsākta veiksmīga sadarbība ar Rīgas Pašvaldības policijas Ziemeļu rajona Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļas policijas inspektoriem, b/n „Ziemeļi” sociālām darbiniecēm. Sadarbības rezultātā klienti no RD Administratīvās bērnu apakškomisijas tiek nosūtīti uz mūsu Centra konsultāciju kabinetu, lai saņemtu speciālistu palīdzību. Laba sadarbība ir arī ar BJC “Laimīte”, kur esam vadījuši sociālā riska bērniem diskusijas vasaras nometnes laikā. Regulāri notiek informācijas apmaiņa par klientiem. Sadarbojamies arī ar n/o “Ziemeļblāzma”, piedaloties viņu organizētajos Bērnu svētkos. Veiksmīga sadarbība ir izveidota ar Ziemeļu rajona skolām, kurās sociālie pedagogi sadarbojas atkarību profilaksē.